

దిల్చోత్త నీరాధికారణ

DBRC

News Letter

DALIT BAHUJAN RESOURCE CENTRE

October - December - 2024 | For private circulation only | Volume - 8 • Issue - 17

వరద బాధితులకు అండగా డైజార్సిస్

- విజయవాడను ముంచెత్తిన వరద ● వరద ముంపులో చిక్కుకున్న బాపట్ల జిల్లా లోని లంక గ్రామాలు
- అహిరం, త్రాగునీరు, కనీస అవసరాలు లేక తీవ్ర ఇబ్బందులు ● చేయుాత నందించిన దిల్చోత్త బహుజన లిసోర్స్ సెంటర్

2024, సెప్టెంబర్లో కులసిన భారీ వర్షాలకు విజయవాడ పరిసర ప్రాంతాలు, బాపట్ల జిల్లాలోని కొల్పారు, భట్టిపోలు మండలాల్లో లంక గ్రామాలు వరదలో మునిగిపోయాయి. గుంటూరు పరిసర ప్రాంతాల్లో గుడారాలు, కాల్పకట్ట పక్కన నిటశిస్తున్న వేష్ట పిక్కద్దు వరదల వల్ల నిత్యావసర వస్తువులు, సరుకులు కోల్పోయి తిండి, బట్ట, నివాసం లేక అల్లాడి పోయారు. వరద వల్ల రవాణా స్థంబించిపోయింది.

వరద నీరు పంట పాలాలను ముంచెత్తింది. పశువులు, గొర్రెలు,

కోళ్లు వరదలో కొట్టుకుపాచియాయి. కొట్టు బట్టలతో, ఏ ఆసరా లేక తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్న వరద బాధితులకు దిల్చోత్త బహుజన లిసోర్స్ సెంటర్ నేనున్నానుంటూ ఒకోక్క కుటుంబానికి 25 కేజీల జయ్యాంతో పాటు 18 రకాల నిత్యావసర వస్తువులైన కంబిపప్పు, చింతపండు, నూనె, ఉప్పు, చక్కెర, దీమతెరలు, టార్మాలిన్ పట్టాలు, మెడికల్ కిట్లు మొదలైని అందించింది. అలాగే లంక గ్రామాల్లోని దిల్చోత్త బహుజన వర్షాలకు చెందిన 2063 కుటుంబాలకు వారి వ్యక్తిగత బ్యాంకు ఖాతాకు నగదు బచిలీ చేయడం ద్వారా ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించారు.

భారీ వర్షాలు, వరదల కారణంగా విజయవాడ, లంక ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్న జనం తిండి, తాగునీరు లేక అవస్థలు పడ్డారు. ఈ క్రమంలో ప్రభుత్వం, వివిధ స్వచ్ఛంధ సంస్థలు వరద బాధితులకు సహాయం అందించాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ భారీ వర్షాలకు అతలాకుతలం అయిన లంక గ్రామాలకు తమంతు సహాయ సహకారాలు అందించాలని నిర్జయించుకుంది.

లంక గ్రామాల్లో వరద బాధితులకు తమ సంస్థ ఆహార పదార్థాలు, నిత్యావసర వస్తువులు మరియు కొంత ఆర్థిక సహాయాన్ని జిల్లాలోని కొల్లారు, భట్టిప్రోలు మండలాలలో 12 గ్రామాలకు చెందిన 2000 కుటుంబాలకు నగదు బదిలీ బ్యాంకు భాతాలో జమ చేయడం జరిగిందని డిబిఆర్సి ఎగ్గిక్యూబీవ్ సెక్రెటరి అల్లడి దేవకుమార్ అన్నారు. ఈ సందర్భంగా తడికలపూడి గ్రామంలో లబ్దిదారులతో ఆయన మాట్లాడుతూ దళిత, ఆదివాసీల సంక్లేషమం కోసం డిబిఆర్సి తనంతు ప్రయత్నం చేస్తోందని, వరదల వల్ల ఇబ్బందులు పడుతున్న ప్రతి కుటుంబానికి దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ తోడుంటుందని అన్నారు.

ఈ ప్రకృతి విపత్తు సమయంలో వరద బాధితులకు చేయుతను అందించేందుకు సంస్థ తరఫున సిబ్బందిని పంపి బేస్కెలైన్ డేటాను సేకరించి వారికి చేండుగా నిలిచిందనీ, సుమారు రూ. 2 కోట్ల వ్యయంతో లంక గ్రామాల ప్రజలకు అవసరమైన నిత్యావసర వస్తువులు, ఇంటికి అవసరమైన సామాగ్రి మరియు కుటుంబానికి 4000 రూపాయల నుండి 8000 వేల రూపాయల వరకు సహాయం అందించినట్లు దేవకుమార్ తెలిపారు.

వరద ప్రాంతాల్లో సహాయక కార్యక్రమాల్లో “క్రిస్టియన్ ఎయిడ్” సంస్థ ప్రతినిధి పోన్నా లంక గ్రామాల్లోని సహాయ కార్యక్రమంలో పాల్గొని మాట్లాడుతూ వరద బాధితుల కోసం తమ వంతు సహాయ సహకారాలు అందిస్తామని, ప్రతి ఒక్కరూ తమ అవసరాలు తీర్చుకునేలా, సాధికారత సాధించేందుకు తోడుంటామని వరదల వల్ల ప్రభావితమైన వారిని ఆన్ని విధాలుగా ఆదుకుంటామని, వికలాంగులకు, వృద్ధులకు, ఒంటరి మహిళలకు అవసరమైన ఆర్థిక, నిత్యావసర వస్తువులు అందిస్తామని అన్నారు.

డిబిఆర్సి ఏరియా కో-ఆర్డినేటర్ వి.భగవాన్ దాన్ మాట్లాడుతూ కృష్ణానది తీర ప్రాంతాలలో నివాసం ఉంటున్న వారిని వరద కష్టాలపాలు చేసిందని అన్నారు. అణగారిన వర్గాల ప్రజలు అధిక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారని అన్నారు. వరద సమయంలో డిబిఆర్సి ప్రతినిధులు వారికి తోడుగా ఉండి సరుకులు, మంచినీరు పంపిణీ కార్యక్రమాలలో భాగస్వామ్యం అయ్యారని తెలిపారు. తమ సంస్థ తరఫున ఎంపిక చేసిన లబ్దిదారులకు నేరుగా బ్యాంకు అకోంట్ల ద్వారా నగదు బదిలీ చేసినట్లు తెలిపారు. డిబిఆర్సి డా.అంబెడ్కర్ స్థార్టితో పనిచేస్తుందని, ప్రజలందరికీ సమానమైన హక్కులు ఉండాలని ఆకాంక్షిస్తుందని తెలిపారు. కార్యక్రమానికి తమకు తోడ్పాటును అందించిన క్రిస్టియన్ ఎయిడ్ మరియు స్టార్టి నెట్వర్క్ వారికి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో వేములపల్లి మౌహనక్షణ

రావుల రమేష్, సర్వంచ టి. కృష్ణమౌహన్, సుంకర శ్రీను, తేజ్, కృష్ణ, మధు, డిబిఆర్సి ప్రతినిధులు శ్రీలత, దా. ఉమామహేశ్వరరావు, హేమలత, భాస్కర్, మనీషా, హనుమంతు, ధనరాజ్, అమల తదితరులు ఈ సహాయ కార్యక్రమంలో స్వచ్ఛంధంగా పాల్గొని తమవంతు పాత్రను పోషించారు. *

కొల్పులు లోని వరద బాధితులకు నిత్యవసర వస్తువుల పంపిణీ కార్యక్రమం

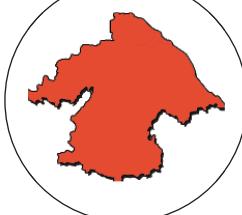
తొకలవాలపాలం లోని వరద బాధితులకు నిత్యవసర వస్తువులు లందిస్తున్న డిబార్సి డైరక్టర్ అల్లడి దేవకుమార్

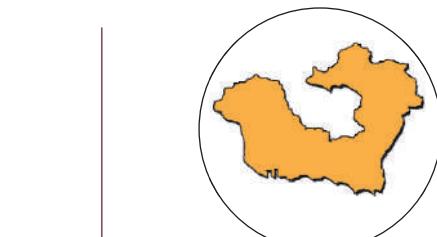
ప్రకృతి విపత్తుల సమయాల్లో స్వియ రక్షణా ప్రార్థనల కు స్విస్తున్న డిజిటల్ సి.ఎ.ఐ.డి. ప్రతినిధిలు

దళిత బహుజన లిఫ్ట్ సెంటర్, ఆగస్టు మాయి సెప్టెంబర్, 2024 లో వచ్చిన వరదలకు అంచించిన వివిధ జిల్లాల్లోని సహాయ కార్యక్రమాల వివరాలు

నిత్యావసర వస్తువులు

గుంటూరు జిల్లా

ఎస్టోడర్చ జిల్లా

1575 కుటుంబాలు

2955 కుటుంబాలు

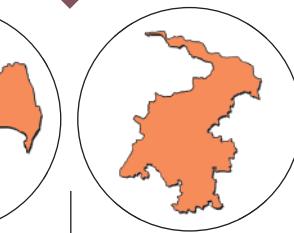
పాద్మార్థులకు వ్యవ్స్థకాలు
గుంటూరు జిల్లా
300

బ్యాంక్ ఖాతాకు
నగదు బట్టీ

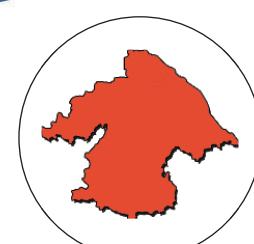
బాద్రాలు జిల్లా
2080
కుటుంబాలు

గుంటూరు జిల్లా
400
కుటుంబాలు

టొర్పులు
విస్తృతాలు

గుంటూరు జిల్లా
350 కుటుంబాలు

కలెక్టరుకు స్థానిక సమస్యలను వివరిస్తున్న వేస్తేపిక్కడు మరియు డిబిఆర్సి ప్రతినిధులు

ఏకలాంగులు, గీరిజనుల సమస్యల పరిష్కారానికి జిల్లా కలెక్టర్ గ్రహీత కామాన్చర్చరణ - డిబిఆర్సి పోతు

దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ప్రతినిధులు ఇచ్చిన వినతిపత్రం కారణంగా జిల్లాలో ఉన్న వికలాంగులు, ఎస్టీ సమస్యల పరిష్కారం కోసం కలెక్టర్ ఇం. వెంకట మురళి ప్రత్యేక కార్యాచరణ రూపొందించాలని అధికారులను ఆదేశించారు.

ప్రతి నెలా నాలుగో శుక్రవారం ఉదయం 10.30 గంటలకు ప్రత్యేకంగా ఎస్టీల కోసం గ్రీవెన్స్ నిర్వహణకు శ్రీకారం చుట్టారు. జిల్లాలో పలు ప్రాంతాల్లో ఉన్న వికలాంగులు సమస్యల పరిష్కారం కోసం కూలో నిలబడి ఇబ్బందులు పడకుండా వారి కోసం ప్రత్యేకంగా కలెక్టరేట్లో గ్రీవెన్స్ నిర్వహించనున్నారు. ఈ రెండు గ్రీవెన్స్లకు జిల్లా అధికారులంతా హజరుకావాలనీ, ప్రత్యేక గ్రీవెన్స్ జరిగే రోజు మండల స్థాయి, డివిజన్ స్థాయి అధికారులంతా వీడియో కాస్టరెన్స్ ద్వారా అందుబాటులో ఉండాలనీ, వారి సమస్యల తక్షణ పరిష్కారం కోసం శ్రద్ధ చూపాలనీ, జిల్లా అధికారులందరూ ప్రతి నెలా ఈ రెండు రోజులు వికలాంగులు, ఎస్టీల సమస్యల పరిష్కారానికి సమయం కేటాయించాలన్నారు.

జిల్లాలో 75 వేల మంది ఎస్టీ జనాభా ఉండగా వీరిలో 3,712 మందికి ఆధార్ కార్డులు లేటట్లు వెల్లడినట్లు, వికలాంగుల వివరాలు కూడా సేకరిస్తున్నామనీ, ఆధార్ కార్డులు లేని ఎస్టీ సర్వే పక్కాగా నిర్వహించి.. వారికి ఆధార్ కార్డులు అందేలా చూసి, ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న పథకాలు వారికి వర్తింపజేసేలా అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని డిబిఆర్సి ప్రతినిధులు ప్రభుత్వానికి వినతిపత్రం ఇచ్చారు. ఎస్టీ కుటుంబాలు ఉపాధి కోసం పైదరాబాద్, పలు ఇతర ప్రాంతాలకు వలన వెళ్ళినట్లు గుర్తించారు. వారు తిరిగి తమ స్వగ్రామాలకు వచ్చిన వెంటనే ఆధార్ కార్డు ఇచ్చి ఉపాధి కల్పించే దిగా కలెక్టర్

బాపట్ల జిల్లా కలెక్టర్ వెంకట మురళీకృష్ణ గిరిజన నివాస ప్రాంతాల సందర్భం

అదేశాలిచ్చారు. డిబిఆర్సి ప్రతినిధులు కోసం విధంగా, చీరాల మండలం ఈపురుపాలెం కాల్వికట్టపై నివాసం ఉంటున్న ఎస్టీ గ్రూపులను పరిశీలించిన జిల్లా కలెక్టర్ చలించిపోయారు. వారికి కావలసిన ప్రాంతమిక అవసరాలు యుద్ధప్రాతిపదికన తీరుస్తామనీ, జాబ్ కార్డులు జారీచేసి సమీపంలోనే ఉపాధి హామీ పనులు కల్పిస్తామనీ, కనీస కూలీ వచ్చేలా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటామనీ, అంగన్వాది కేంద్రం ఏర్పాటుచేసి ప్రీ స్కూల్ నిర్పవాణ, చిన్నారులకు పొష్టికాపోరం అందుబాటులోకి తెస్తామని, అక్కడి పిల్లలు పారశాలలకు వెళ్లడానికి అవసరమైన అటోను మంజూరుచేసి సమస్య పరిష్కరిస్తామన్నారు. చీరాల మండల తప్పాలీల్దార్ కార్యాలయం వద్ద తేవుడు బండ్లపై వ్యాపారం నిర్వహించుకుంటున్న సక్కల జాతికి చెందిన 18 కుటుంబాల వారు కలెక్టర్ను కలిసి తమ జీవనోపాధికి ఆటంకం కలిగించకుండా, రాత్రి సమయాలలో నిద్రించడానికి ఆశ్రయం కల్పించాలని కోరడంతో తగిన చర్యల కోసం సంబంధిత అధికారులను ఆదేశించారు. జిల్లా లోని ఒక్క అధికారి నాలుగు ఎస్టీ కుటుంబాల ను దత్తత తీసుకుని ప్రభుత్వ పథకాలను వారికి వర్తింపజేసేలా అధికారులందరికి ఆదేశాలిచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో డిబిఆర్సి జిల్లా ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. *

మేము గతంలో కలెక్టర్ను కలిసి జిల్లాలోని ఎస్టీ, ఎస్టీ మరియు సంచార జాతుల జీవన స్థితిగతులను గురించి వివరించి వారికి ప్రాంతమిక అవసరాలు కూడా లేవనీ, కొందరు ప్రభుత్వం అందించే విగుర్తింపు కార్డులు కూడా లేక ప్రభుత్వం అందించే సంక్లేష పథకాలు పొందలేక పోతున్నారని చెప్పినప్పుడు కలెక్టర్ స్పందించి తగు నిర్ణయం తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఇప్పుడు అందుకు మొదటి అడుగు పడడం సంతోషంగా ఉంది.

**- అల్లడి దేవకుమార్
డైరెక్టర్, డిబిఆర్సి**

దజత బహుజన లిసోర్ సెంటర్ అధ్వర్యంలో

సంచార జాతులు - మానవ హక్కులపై ధార్మ సమస్య

- దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న సంచారజాతుల్లో 60 శాతం కుటుంబాలకు శాశ్వత జండ్లు లేవు. కవరల్తో తాత్కాలికంగా దేరాలు వేసుకుని ఉంటున్నారు.
- 90 శాతం మంచికి జంటి స్థలం, సాగు భూమి లేదు.
- 70 శాతం మంచికి రేషన్, ఆధార్ కార్డులు లేవు.

ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనార్టీ, విముక్తి, సంచార జాతుల సంక్లేషణానికి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పాటుపడాలని దళిత బహుజన లిసోర్ సెంటర్ డైరక్టర్ అల్లడి దేవకుమార్ అన్నారు. అధునిక అభివృద్ధిలో విముక్తి, సంచార, అర్థ సంచార జాతుల కులాలకు కనీసం ఒక శాతం కూడా ప్రాతినిధ్యం లేదు. ఆయా జాతుల అభ్యున్నతి కోసం బాలకృష్ణ రెనకె కమిషన్ సమర్పించిన నివేదికను అమలు చేయాలని అన్నారు. 10.12.2024న గుంటూరు లోని దళిత బహుజన లిసోర్ సెంటర్ కేంద్ర కార్యాలయంలో నిర్వహించిన సంచార జాతులు-మానవ హక్కుల రాష్ట్ర సదుస్సులో అల్లడి దేవకుమార్ పాల్గొని ప్రసంగించారు.

డివెన్టి నాయకులు ప్రసంగిస్తూ నేవా వృత్తులతో సమాజ ప్రగతికి జీవితాలను అంకితం చేసిన సంచార, అర్థ సంచార జాతులను దేశ సాంస్కృతిక పునర్వ్యాఖ్యాపంలో, కళలను రక్షించడంలో, అభివృద్ధిలో భాగం చెయ్యాలని అన్నారు. బలహీన వర్గాలు, సంచార జాతుల కులాలపై ప్రభుత్వాలు సమగ్ర పరిశోధన చేసి వారికి అవసనమైన కనీస అవసరాలను మరియు ఉపాధి కల్పించాలని అభిప్రాయపడ్డారు. ఇప్పటి వరకు దేశాన్ని పరిపాలించిన ప్రభుత్వాలు సంచారజాతి ప్రజల సమస్యల పరిష్కారం కోసం జాతీయ కమిషన్లను నియమించాయనీ, కమీషన్లు వేసి ఏండ్లు గడుస్తున్నా సమస్యలు పరిష్కారం కాకపోవడం విచారకరం. ఈ విషయంలో దేశవ్యాప్తంగా ఆందోళనలు చేసినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. సంచారజాతి ప్రజలు నేడు దేశ జనాభాలో దాదాపుగా 12 నుంచి 15 శాతంగా ఉన్నారు. ఆ సంఖ్య నాలుగైదు రాష్ట్రాల జనాభాతో సమానం. నేటికీ దేశంలోని సంచార జాతి ప్రజలు సాంఘిక దురాచారాలకు గురవుతున్నారు. సామాజిక, సాంఘిక స్థిరత్వం లేక, ఎలాంటి రాజ్యాంగపరమైన హక్కులకు నోచుకోలేకపోతున్నారు. వారికి ప్రభుత్వాలు ప్రవేశపెట్టే సంక్లేషణ పథకాలు అందడం లేదు. సామాజిక భద్రత కరువై, ప్రాధమిక అవసరాలు కూడా తీరక దుర్భర జీవితాలు గడుపుతున్నారు. ఈ దేశంలో ప్రతి సంచార జాతి ప్రజలను అదుకోవాల్సిన అవసరం ప్రభుత్వాలపై ఉందని అభిప్రాయపడ్డారు.

ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న మెప్పు మిపన్ మేనేజర్ అదినారాయణ మాట్లాడుతూ మారుతున్న కాలం, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సంచార జాతుల వారు మారాల్సిన అవసరమున్నదని అభిప్రాయపడ్డారు. సమాజం యొక్క అనుమానపు చూపులు, పోలీసుల వేధింపులు వారి

వివిధ జిల్లాల సుంది సదుస్సులో పాల్గొన్న సంచార, విముక్తి జాతుల ప్రతిసిఫులు

మిల్లి సుబ్బారావు
డివిఎస్ నాయకులు

ఆదినారాయణ
మెనెజర్, మెప్పు

ఎమ్.ఎస్. పరిమశ
నాబార్ట్ ప్రతినిధి, గుంటూరుజిల్లా

అల్లాడి దేవకుమార్
డైక్షిత్, డిభిఆర్సి

స్వేచ్ఛ జీవనానికి ఆటంకం కలిగిస్తున్నాయని అన్నారు. ప్రభుత్వం సంచారజూతులకు అందిస్తున్న అనేక సంక్లేషు వధకాలను సక్రమంగా ఉపయోగించుకుంటే అభివృద్ధి సాధించవచ్చనీ, ఆదిశగా ప్రభుత్వాలు, స్వచ్ఛంధ సంస్థలు బాధ్యత వహించాలన్నారు.

గుంటూరు జిల్లా నాబార్ట్ ప్రతినిధి జి. పరిమశ మాట్లాడుతూ కళలు, ఆచారాలు, కుల వృత్తులు ప్రదర్శనలతో సమాజంలో భాగమైన సంచార జాతులు ఇప్పుడు అస్త్రియ్యాన్నే కోల్పోతున్నాయి. నిజానికి సంచార జాతులు సమాజాన్ని ఉద్ధరించే కులాలుగా, సమాజాన్ని మేలొల్చిపే జాతులుగా సమాజం గౌరవించింది. కానీ నేడు వారికి సమాజంలో ఎలాంటి గౌరవం, గుర్తింపు లేదు. కేంద్ర,

రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అందిస్తున్న సంక్లేషు వధకాలను సద్గ్యానియోగం చేసుకునేలా అవసరమైన శిక్షణ తరగతులను అందిస్తామనీ, తద్వారా ప్రతి సంచార జాతుల వారిని సమాజంలో గౌరవంగా బ్రికీలా తమవంతు ప్రయత్నం చేస్తామని అన్నారు.

డిభిఆర్సి రీసెర్చ్ కోఅర్ట్రినేటర్ డా॥ ఉమామహేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ ఈజాతి పిల్లలకు విద్య, ఆరోగ్యం, కనీస వసతులు కూడా ఉండడం లేదు. తల్లిదంప్రులకు సరైన అవగాహన లేక చాలామంది పిల్లలు అనారోగ్యాలకు గురవుతున్నారు. సంచార జాతుల స్థితిగతులపై అధ్యయనానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 2006 లో బాలకృష్ణ రేణుక కమిషన్, 2015లో ఇదాపె కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేసింది. ఆ కమిషన్లు అనేక విషయాలను సేకరించి కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు నివేదికలు ఇచ్చాయి. ఆ నివేదికల్లో దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న సంచార జాతుల్లో 60 శాతం కుటుంబాలకు శాశ్వత ఇంద్రు లేవనీ, కవర్లతో తాత్కాలికంగా దేరాలు వేసుకుని నివసిస్తున్నారని, 90 శాతం మందికి కనీసం ఇంటి స్థలం, సాగుభూమి లేదనీ, 70

శాతం మందికి రేషన్, ఆధార్ కార్డులు లేవని గుర్తించినట్లు అని వివరించారు.

దళిత గిరిజన బడ్జెట్ వాచ్ రాష్ట్ర కోఅర్ట్రినేటర్ డా॥ రఘుమార్తి మాట్లాడుతూ సంచార జాతుల సమస్యలను తెలుసుకొని వాటిని పరిష్కారించే దిశగా డిభిఆర్సి ప్రయత్నం చేస్తుందన్నారు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో సంచార జాతులకు ఉన్న అవకాశాల ను ప్రతి ఒక్కరికీ అందించేలా మరియు వారి సాధికారత కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. సంచార జాతులు ఆర్థికంగా, సామాజికంగా సాధకారం సాధించాలంతో సంచార జాతుల జనాభా వివరాలను సేకరించాలి. వారికి ఆధార్, రేషన్, ఓటర్ కార్డులు అందించాలి. అందరికీ కుల, ఆదాయ, నివాస ధృవీకరణ పత్రాలు, స్థిరమార్గాలు ఏర్పాటుచేసి కనీస సదుపాయాలు, ప్రభుత్వ పాతశాలల్లో 10 శాతం రిజర్వేషన్లు, కల్పించాలన్నారు. ఉపాధి కోసం కుటీర, చిన్న పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేసి, ఆర్థిక సహాయం అందించాలని అన్నారు. బడ్జెట్లో సబఫ్లా రూపొందించి, నిధులు కేటాయించాలని అభిప్రాయపడ్డారు.

డిభిఆర్సి ట్రైనింగ్ కోఅర్ట్రినేటర్ యం. హేమలత మాట్లాడుతూ సంచార జాతుల పిల్లలకు విద్య, ఆరోగ్యం, కనీస వసతులు కూడా అండడం లేదని, తల్లిదంప్రులకు అవగాహన లేక పిల్లలు అనేక అనారోగ్యాలకు గురవుతున్నారని అన్నారు. ప్రతి ఒక్క మహిళ, పిల్లలకు పోషికాపోరం అందించాలని, పనికి కాకుండా పిల్లలు బడిలోనే ఉండేలా చూడాల్సిన బాధ్యత మరచి పోకూడదని అన్నారు.

ఈ సమావేశంలో దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ రీజనల్ కోఅర్ట్రినేటర్లు దార్ల కోచేశ్వరరావు, మల్లెల చిన్నప్ప, రఘుమార్తి, ఏలూరు జిల్లా ప్రతినిధి ఎస్ జ్యోతి, గోసాల రఘుస్, బలే సురేష్, ఎస్టీఎర్ జిల్లా ప్రతినిధులు మల్లెశ్వరి, అనిత, గుంటూరు జిల్లా ప్రతినిధులు నిర్మల, రాజశేఖర్, రమేష్ రవితేజ, పల్నాదుజిల్లా ప్రతినిధులు యం.వి. రఘు, కోటిరత్నం, సాంబయ్య, బాప్పల్లి జిల్లా ప్రతినిధులు శ్రీలత, భగవాన్‌దాస్, ప్రకాశం జిల్లా ప్రతినిధులు నాగమణి, కోచేశ్వరరావు మరియు దేవిడ్ పాల్గొనగా అన్ని జిల్లాల నుండి సంచార జాతులవారు సుమారు 200 మంది పాల్గొన్నారు. *

గదియొరం సింటర్, డల్చె

దళిత బహుజన లిసోర్స్ సింటర్ అధ్యాయంలో

రాజ్య వ్యాప్తంగా 75వ రాజ్యాంగ ఉన్నత్వ వేడుకలు

- 75వ భారత రాజ్యాంగ దినోత్సవాన్ని ఘనంగా నిర్వహించిన దళిత బహుజన లిసోర్స్ సింటర్
- భారత రాజ్యాంగం అమలులోకి పచ్చ 75 వీండ్యు వూల్రు
- విద్యార్థులకు వ్యాసరచన పోటీల నిర్వహణ
- వక్తవ్య, క్రీడ్, ఇతర పోటీల్లో ఉత్తమ ప్రతిభ కనబ్లిన్ వారికి బహుమతులు, సర్లిఫికేట్లు పంపిణీ

భారత రాజ్యాంగ దినోత్సవాన్ని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా దళిత బహుజన లిసోర్స్ సింటర్ ఘనంగా నిర్వహించినది. విభిన్న వర్గాలు, రంగాలకు చెందిన ప్రముఖులు, ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారులు, వ్యాపారింగం, వివిధ ప్రజాసంఘాల నాయకులు ఈ వేదుకల్లో భాగస్వాములయ్యారు. జిల్లాల వ్యాప్తంగా ఆయా ప్రాంతాల్లోని ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు, విద్యా సంస్థల్లో రాజ్యాంగ రూపకర్త డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ విగ్రహాలు, చిత్రపటాలకు పూల మాలలు వేసి నిపాటులర్పించడంతో పాటు రాజ్యాంగ ప్రవేశికను ప్రతిజ్ఞ చేశారు.

భారత ప్రభుత్వం 2015 నుంచి భారత రాజ్యాంగ దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తున్నప్పటికీ ఈ సంవత్సరం వట్టోత్సవం కావడంతో మరింత ఘనంగా నిర్వహించారు. అందులో భాగంగా దివిఅర్చిం స్వచ్ఛండ సంస్గా అన్ని జిల్లా మండల కేంద్రాల్లో ఈ వేదుకను నిర్వహించినది. దళిత బహుజన లిసోర్స్ సింటర్ డైరక్టర్ అల్లది దేవకుమార్ గుంటూరు లోని లాడ్జ్ సింటర్ అంబేడ్కర్ విగ్రహం దగ్గర నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో పాల్గొని ప్రసంగిస్తూ డాక్టర్ బాబాసాహేబ్ అంబేడ్కర్ నేతృత్వంలో మనం రూపాందించుకున్న భారత రాజ్యాంగం ప్రపంచ దేశాలకే దిక్కుచి అనడంలో సందేహం

లేదు. భారత దేశంలో ఎన్నో మతాలు, కులాలు, జాతులు కలిసి మనగడ సాగిస్తున్నాయంటే అది మన రాజ్యాంగం గొప్పతనమే. అంతటి మహాత్మరమ్యున రాజ్యాంగాన్ని మనకు అందించిన డాక్టర్ అంబేడ్కర్ మనకు ప్రాతస్నేహికీయుడు అనీ, ఈ సందర్భంగా ఆ మహానీయుడికి ఘన నివాళి అర్పిస్తున్నట్లు తెలిపారు.

దళిత బహుజన లిసోర్స్ సింటర్ ప్రైవింగ్ కోఆర్డినేటర్ యం. పోమలత గుంటూరు లాడ్జ్ సింటర్లో నిర్వహించిన సమావేశంలో మాట్లాడుతూ, భారత రాజ్యాంగ రూపకర్త డా. బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ చిరస్మరణీయుడనీ, దేశంలో ప్రతి ఒక్కరికి సమానంగా న్యాయం అందేందుకు అంబేడ్కర్ రాజ్యాంగాన్ని రచించారని, రాజ్యాంగాన్ని గౌరవించడం దేశ ప్రజలందరి ఉమ్మడి బాధ్యతనీ, రాజ్యాంగం పవిత్ర గ్రంథమనీ, దాని సంరక్షించడం, గౌరవించడం, పొలకుల, ప్రజల కర్తవ్యమని అభిప్రాయపడ్డారు. పల్నాదు, గుంటూరు

గుంటూరు లాడ్జ్ సింటర్

జిల్లాల డివిఅర్సి రీజనల్ కోఆర్డినేటర్ మల్లెల చిన్నప్ప మాట్లాడుతూ, రాజ్యంగ విలువలను ప్రోత్సహించేందుకు విద్యార్థులకు రాజ్యంగ దినోత్సవంపై అవగాహన అవసరమని అన్నారు. ప్రతి విద్యార్థి రాజ్యంగాన్ని అర్థం చేసుకుని ప్రతి ఒక్కరికీ దాని సారాంశాన్ని సమాజంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ తెలియజేయాలని అన్నారు.

ప్రకాశం జిల్లాలో నిర్వహించిన విద్యార్థులతో ముఖాముఖి సదస్యులో దళిత గిరిజన బడ్డెట్వాచ్ రాష్ట్ర కోఆర్డినేటర్ డా. రమణమూర్తి మాట్లాడుతూ రాజ్యంగం అమలులోకి వచ్చి 75 సంవత్సరాలు అవుతున్న ఈ శుభ సందర్భంలో రాజ్యంగ నిర్మాత డా. బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ సేవలను స్మరించుకోవడం మన కర్తవ్యమని, బాబా సాహెబ్ అంబేడ్కర్ అందించిన రాజ్యంగ ఫలాలను పొందడం ప్రతి భారతీయుడి హక్కు అని అన్నారు. దర్శి మండల విద్యార్థికారి మాట్లాడుతూ, ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్యంగా ఉన్న మన దేశంలో భిన్నత్వంలో ఏకత్వసూత్రం అమలవుతుంది. ప్రజల హక్కుల పరిరక్షణ, ప్రజాస్వామ్యస్వార్తిని కాపాడడంలో భారత రాజ్యంగందే కీలకపాత్ర అనీ ప్రతి భారత శారుడూ రాజ్యంగానికి లోభించి ఉండాలనీ, స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సాధ్యత్వాన్ని పొందాలని వాఖ్యానించారు.

భారత రాజ్యంగ ప్రాముఖ్యతను ప్రతి ఒక్కరికీ తెలియజేయాలని భావించిన దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ రాష్ట్రంలో నిర్వహించిన సమావేశాల్లో రీజనల్ కోఆర్డినేటర్లు, ఏరియా కోఆర్డినేటర్లు, కమ్యూనిటీ మొబిలైజర్లు ఆధ్యర్యంలో ఘనంగా నిర్వహించగా, సుమారు 6000 మంది విద్యార్థినీ విద్యార్థులు ఈ కార్బూక్సమాల్లో పాల్గొన్నారు, ఈ సందర్భంగా విధి జిల్లాల్లో రాజ్యంగ ప్రాముఖ్యతను తెలియజేయాలని విద్యార్థులకు క్రీజ్, వ్యాసరచన పోటీలను నిర్వహించి బహుమతులు మరియు ప్రశంశాపత్రాలను అందించారు. *

జిల్లా సులయ్యా మండల స్థాయిలీస్ ముహిజిం రక్షణ చెయ్యాలైప్ అవగాహన

రక్షణ చెట్టాలపై అందరికీ అవగాహన అవసరమని డళిత బహుజన రిసర్వ్ సెంటర్ డైరక్టర్ అల్లడి దేవకుమార్ అన్నారు. డిబిఆర్సి ఆధ్వర్యంలో గుంటూరు, పల్కూడు, ప్రకాశం, బాపట్ల, ఎష్టీఆర్ మరియు విలూరు జిల్లాల్లో మరియు మండలాల్లో మహిళలు, విద్యార్థులకు మహిళా చెట్టాలపై అవగాహన కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. డిబిఆర్సి కేంద్ర కార్యాలయంలో నిర్వహించిన సమావేశంలో మహిళా రక్షణ చెట్టాల గురించి డిబిఆర్సి డైరక్టర్ అల్లడి దేవకుమార్ మాట్లాడుతూ మహిళలు హక్కులను పరిరక్షించుకోవాలని, బాలికలు ఫోన్, సోఫ్ట్ మీడియా ద్వారా నాలెడ్స్ సంపాదించుకోవాలని, వేరే అనవసర విషయాలకు దూరంగా ఉండాలని, సమాజ పరిస్థితులపై అవగాహన పెంచుకోవాలని డిబిఆర్సి కేంద్ర కార్యాలయంలో తెలిపారు.

ట్రైనింగ్ కోఆర్డినేటర్ ఎమ్. హేమలత మాట్లాడుతూ ప్రతి మహిళా శక్తివంతంగా ఎదిగేందుకు డిబిఆర్సి ఆధ్వర్యంలో అన్ని జిల్లాల్లో అవగాహనా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నామని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమాల్లో మెప్పు, సెర్పు మరియు వివిధ స్వచ్ఛం సంస్ల భాగస్యామ్యంతో రక్షణ చెట్టాలు, హక్కులు మొదలైన అంశాలను గురించి మహిళలకు శిక్షణ ఇస్తున్నట్లు తెలిపారు.

ప్రకాశం జిల్లా దర్శిలో ఐసిడిఎస్సి, డిపిఇభ భారతి మాట్లాడుతూ, ప్రతి ఒక్కరూ రక్షణ చెట్టాలపై అవగాహన కలిగి ఉండాలని, పిల్లల్ని బాగా చదివించాలని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎ.ఎస్.డబ్బు.బ. రఖియబేగం, డిప్యూటీ తాసిల్దార్ కోబేస్పరరావు, సిసీ ఘణిబాబు, హోమ్స్పెన్స్ శాప్స్పెట్ మానన, డిబిఆర్సి ప్రతినిధులు, స్టేనిక మహిళలు పాల్గొన్నారు.

బాపట్ల జిల్లా సదస్యులో సిటీ కో-ఆర్డినేటర్ ఎన్. శ్రీలత మాట్లాడుతూ పిల్లలకు గ్రహింపు శక్తి ఎక్కువగా ఉంటుందని, చిన్నప్పటి నుండి తల్లిదండ్రులు వారి దగ్గర ఎలా ప్రవర్తించాలి అనే విషయాన్ని వివరించడం ద్వారా పిల్లలు పెరిగే క్రమంలో వారితోపాటు వారి అలోచనావిధానం మారి మంచి పొరులగా మారతారని అన్నారు.

డి.సి.పి.బ. పురుషోత్తం మాట్లాడుతూ, ఎస్టీ కులాల్లో వెనుకబాటుతనం, పేదరికం మొదలైన కారణాల వల్ల బాల్య వివాహాలు జరుగుతున్నాయనీ తద్వారా ఆరోగ్యం, భవిష్యత్తు కూడా దుర్భరం అవుతాయన్నారు. ప్రభుత్వం,

స్వచ్ఛంధ సంస్లల వీటిపై అవగాహనా కార్యక్రమాలు నిర్వహించి వాటిని నివారించాలిన బాధ్యత ఉండన్నారు. సచివాలయం మహిళా పోలీస్ రవాణి మాట్లాడుతూ పిల్లలను స్వాలుకి పంపించి విద్యావంతులను చేసి వెనుకబాటుతనం లేకుండా అభివృద్ధి పథంలోకి తేవాలన్నారు. ఉండాలని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో జీ.కృష్ణ డి.సి.డి.యు. ప్రాప్తక్షన్ ఆఫీసర్, రాజ్యాలక్ష్మి ప్రమీల, శాంతమ్మ, లక్ష్మి, శివమ్మ, వెంకాయమ్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రతి మహిళా రక్షణ చెట్టాలపై పూర్తిస్థాయి అవగాహన కలిగి ఉండాలని డళిత బహుజన రిసర్వ్ సెంటర్ రీజనల్ కో-ఆర్డినేటర్ మల్లెల చిన్నప్ప అన్నారు. ప్రత్తిపాదు మండలం స్థాయిలో మహిళా హక్కుల రక్షణ చెట్టాల సదస్యులో చిన్నప్ప మాట్లాడుతూ తల్లిదండ్రులు చిన్నతనం నుండే పిల్లలకు విద్యాబుద్ధులు నేర్చించే విషయంలో ప్రత్యేకమైన శద్ధ తీసుకుని వారి అభివృద్ధికి ప్రణాళికను కలిగి ఉండాలని అన్నారు. ఎంపిడిఎం శివపార్వతి మాట్లాడుతూ, మహిళలు వంటగదికే పరిమితం కాకుండా చదువుకొని అన్ని రంగాలలో రాణించాలని, విద్య, ఉపాధి రంగాలలో రాణించాలని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అమలు చేస్తున్న సంక్లేప పథకాలు అందిపుచ్చుకొని అభివృద్ధి సాధించాలని పిలువునిచ్చారు. మహిళా పోలీసు ఉపారాణి మాట్లాడుతూ మహిళలకు ప్రత్యేకమైన చెట్టాలు ఉన్నాయని, వాటిని తెలుసుకోవాలిన బాధ్యత మనందరిపై ఉండని, సమాజంలో బాల్య వివాహాలు నిరోధించేందుకు చట్టం, అక్రమ రవాణాచట్టం, పని ప్రదేశంలో ఇఖ్యందులు కల్పించిన వారిపై

స్వత్రోపాధి

చట్టపరంగా చర్యలు తీసుకునే చట్టాలు ఉన్నాయన్నారు, లైంగిక వేధింపుల చట్టం, గృహ హింస, దిశ చట్టం, ఎస్సి, ఎస్టి అత్యాచారాల నిరోధక చట్టాల పట్ల మహిళలకు అవగాహన అవసరం అన్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి డిబిఆర్సి కమ్యూనిటీ మెబలైజర్ నిర్మల కూరపాటి అధ్యక్షత వహించగా, ఐసిడిఎస్ సూపర్జెషర్ భారతి, వివిధ ప్రాంతాల నుండి మహిళలు పాల్గొన్నారు.

పల్నాడు జిల్లా లోని సత్తెనపల్లి, రాజపాలెం, అబ్బారు, చంద్రబాబునాయుడు కాలనీలో మహిళా రక్షణ చట్టాలపై అవగాహనా సదస్సు నిర్వహించగా, చంద్రబాబునాయుడు కాలనీలో మెప్పు అధికారి సుబ్బారావు మాట్లాడుతూ మహిళలు ద్వాక్రా గ్రూపులో ఉండడం వల్ల రుణాలు పొందామని అన్నారు. సత్తెనపల్లి మండలంలో ఏపీఎ జోన్సుకూటి సమాధానం మాట్లాడుతూ ప్రతి మహిళా రక్షణ చట్టాలపై పూర్తిస్థాయి అవగాహన కలిగి ఉండాలని అన్నారు. తమ పిల్లలను మొట్టమొదటి నుంచి వారికి విద్యాభ్యర్థులు నేర్చించే విషయంలో ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని వారి అభివృద్ధికి తల్లిదండ్రులు ప్రధాన భూమిక పోషించాలని అన్నారు. మహిళా పోలీసులు కోటమ్మ, శేత, రుబాసీలు మాట్లాడుతూ మహిళలకు ప్రత్యేకమైన చట్టాలు ఉన్నాయనీ, వాటిని తెలుసుకోవాలిన బాధ్యత మనందరిపై ఉందనీ,

సమాజంలో బాల్య వివాహాలు నిరోధించేందుకు చట్టం, అక్రమ రవాణా, వని ప్రదేశంలో మహిళలకు ఇబ్బందులు, చర్యలు తీసుకునేవిధంగా చట్టాలు ఉన్నాయని తెలిపారు. లైంగిక వేధింపుల చట్టం, గృహ హింస, దిశ చట్టం, ఎస్సి, ఎస్టి అత్యాచారాల నిరోధక చట్టాల గురించి మహిళలకు అవగాహన కల్పించారు. ఈ సమావేశాల్లో డిబిఆర్సి ఏరియా కో-ఆర్డినేటర్ మేడె వెంకటరమణ, జి. కోటిరత్నం, సాంబయ్య మరియు స్థానిక ప్రజలు సచివాలయ సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

విలూరు జిల్లా పెదపాడు మండలంలోని వెలుగు కార్యాలయంలో ఎస్సి, ఎస్టి మహిళలకు మహిళా రక్షణ చట్టాలపై అవగాహనా సదస్సును నిర్వహించగా, ఏపీఎ వెంకట్సురరావు పాల్గొని ప్రతి మహిళా స్వయం ఉపాధి పై అవగాహన కలిగి ఉండాలన్నారు. ఆర్థికంగా ఎదగాలనీ, దానికి అవసరమైన సహాయ, సహకారాలు ప్రభుత్వం నుంచి అందిస్తామని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ప్రతినిధి రుబాసీ, సీసి భూషణ అమ్మ మహాలక్షీ, పెదపాడు పోలీస్ స్టేషన్ కానిస్టేబుల్, సచివాలయ సిబ్బంది, పోలీస్ అరుణాదేవి, మహిళా లీదర్లు, ద్వాక్రా గ్రూపు సభ్యులు ఐదు గ్రామాల నుండి పాల్గొన్నారు. పెదవేగి మండలంలో ఎన్. జోతి ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సమావేశంలో మూడు గ్రామాల నుంచి మహిళలు మరియు సీఎలు పాల్గొనగా స్థానిక మహిళలు, సచివాలయ సిబ్బంది పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమాల్లో డిబిఆర్సి సిబ్బంది, వివిధ ప్రభుత్వ సంస్థలు, స్వచ్ఛంద సంస్థల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. *

వేస్తే పిక్కర్కు సామాజిక భద్రతా పథకాలు- డిబిఆర్ఎసీ పాత్ర

దశిత బహుజన రిస్లోగ్రామ్ సెంటర్, యునైటెడ్ నేషన్ల్ ఏ వలవ్మెంట్ ప్రోగ్రామ్, హాశిరదళ, హిందుస్తాన్ యూనిలివర్ లిమిటెడ్ సంయుక్తంగా అంధ్రప్రదేశ్ లోని వేస్తే పిక్కర్కు సామాజిక భద్రతా పథకాలను అందించేందుకు కృషి చేస్తున్నాయి. దేశ వ్యాప్తంగా వేస్తే పిక్కర్కు సామాజిక భద్రతా పథకాలను అందించేందుకు చేస్తున్న ప్రయత్నంలో రాష్ట్రంలో డిబిఆర్ఎసీ భాగస్వామిగా 2024 ఏప్రిల్ నుండి 2025 మార్చి నాటికి 2500 మంది ఒక్కొక్కరికి 2 పథకాల చౌపున వేస్తే పిక్కర్కు అందించే లక్ష్యంతో ముందుకు సాగుతున్న తరుణంలో ఇప్పటివరకు 4335 పథకాలు అందించినట్లు డిబిఆర్ఎసీ ప్రోగ్రాం మేనేజర్ సి.పెచ్. అనిల్కుమార్ తెలిపారు.

ఫీటిల్లో ఈ-త్రమ్ 2063, పిఎమ్జెఎవై 1066, అయుష్మాన్ భారత్ 586 మరియు ఇతర పథకాలు అందించినట్లు, మార్చి 2025 నాటికి ఇంకా ఎక్కువ మందికి ఈ పథకాలు అందించాలనే లక్ష్యంతో డిబిఆర్ఎసీ బృందం పనిచేస్తుందని, ప్రతి సాధారణ పొరుడు ప్రభుత్వం అందించే సంక్లేషమ మరియు సామాజిక భద్రతా పథకాలు పొందేలా తమవంతు కృషి చేస్తామన్నారు. *

Success Story

నాపేరు చేటూల అశీర్వాదం. నాకు 21 సంవత్సరాలు. మేము యానాది తెగకు చెందిన వాళ్ళము. పల్చుడు జిల్లా నరసరావుపేట లోని చంద్రబాబు కాలనీలో నివాసం ఉంటున్నాము. నా చిన్నప్పుడే అమ్మ, నాన్న విడిపోయినందు వల్ల మా తాత, బాబాయి, పిన్ని సమక్కంలో పెరిగాను. మా తాత ప్రధాన ఆదాయం చెత్త కాగితాలు ఏరుకుని జీవించడం. నాకు చదువు లేని కారణంగా నేను కూడా చెత్త కాగితాలే ఏరుకుంటూ వచ్చిన దబ్బులు మా తాతకు ఇచ్చేవాడిని. 2023 కు ముందు వరకు రోడ్లు, ఊరి చివరి దిబ్బులు, కాల్పులు మొదలైన చోట్ల చెత్తను ఏరుకుని అమ్మకోగా సుమారు 200 నుంచి 300 రూపాయలు వరకు ఆదాయం వచ్చేది.

డిబిఆర్ఎసీ నిర్వహిస్తున్న కార్బూక్మాల గురించి తెలుసుకుని ఆ కార్బూక్మాల్లో పాల్గొనడం ద్వారా సామాజిక అంశాలపై అవగాహన పెరిగింది. జీవనాదాయం పెరగడం కొరకు ప్రత్యామ్నాయ మార్కుల కోసం చూస్తున్న నేను డిబిఆర్ఎసీ ద్వారా 3 చక్కాల బండి పొందాను. దాని ద్వారా ఇప్పుడు ఎక్కువ దూరం ప్రయాణం చేసి ఎక్కువ మొత్తంలో చెత్తను సేకరించ గలుగుతున్నాను. ఇందులో నా భార్య ప్రమేయం కూడా ఉంది. ప్రస్తుతం మా కుటుంబ ఆదాయం రోజుకి రూ. 1000 నుండి రూ. 1200 వరకు ఉంటుంది. రోజువారీ ఇర్పులు పోను సుమారు 600 మిగులుతుంది. ఇప్పుడు నేను, నా భార్య, పిల్లలకు మంచి బట్టలు, మంచి చెప్పులు, పిల్లలకు మంచి ఆహారం అందించగలుగుతున్నాను. సంపాదించిన దబ్బులతో పిల్లలకు మంచి జీవితాన్ని ఇవ్వాలని, మాలాగా మా పిల్లలు చెత్త కాగితాలు ఏరుకునేలాగ కాకుండా మంచి ఉద్యోగం చేయాలని, సమాజంలో పేరు ప్రఖ్యాతలు సంపాదించాలని, అందరిచే గౌరవించబడాలని ఆశపదుతున్నాము. మా ఎదుగుదలకు సహకరిస్తున్న దశిత బహుజన రిస్లోగ్రామ్ సెంటర్ వారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాము. *

విపత్తులపై మానవీయ ప్రమాణాలు, నాణ్యత, జివాబుదారీతనం, సంరక్షణ మరియు ఆభిప్రాయ నిర్వహణపై రాష్ట్ర సద్భుతులు

భూకంపాలు, వరదలు మరియు తుఫానులు వంటి విపత్తులు ప్రతి సంవత్సరం వందలాది మంది మరణానికి, గాయపడటానికి, బాధలకు మరియు స్థానభ్రంశం చెందడానికి దారితీస్తున్నాయి.

మాట్లాడుతున్న సిఎయిడ్ ప్రతినిధి పోన్నా

ఇటువంటి విపత్తులు గృహాలు మరియు మౌలిక సదుపాయాలను నాశనం చేయటంతో పాటు భారీ నష్టాలను కూడా కలిగిస్తాయన్నారు. వీటినుండి ప్రజలను, జంతువులను, ఆస్తిలను కాపాడాల్చిన అవసరం ఉన్నాందున ఇవి సంభవించినప్పుడు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలో ప్రతి ఒక్కరూ తెలుసుకోవాల్చిన అవసరం ఉందని, అందుకు సమాజంలో ఉన్నత సేవలందిన్నను డిబిఆర్సి సిబ్బందికి కూడా అవగాహన కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ సదస్సును ఏర్పాటు చేశారు. సమాజ శ్రేయస్సే ధ్యేయంగా నిరంతరం పనిచేస్తున్న డిబిఆర్సి ప్రతినిధులకు ప్రకృతి వైపరీత్యాలపై క్రిష్టియన్ ఎయిడ్, ధిల్సీ ప్రతినిధి పోన్నా ద్వారా అవగాహనా సదస్సును డిబిఆర్సి కేంద్ర కార్యాలయంలో నిర్వహించారు. సాధారణంగా ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పుడు ఎలా ఉండాలి, ఎలా ప్రవర్తించాలో తెలియజేయడం కోసం ఈ సదస్సును సంస్థ డైరెక్టర్, అల్లడి దేవకుమార్ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించారు.

నేను సెప్పెంబర్లో వచ్చిన వరదలకు విజయవాడలో చాలామందికి మా సంస్థ తరఫున సహాయ సహకారాలు అందించాను. స్వచ్ఛంద సంస్కరా అది మా బాధ్యత. ఆపదలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికీ సహాయం చేయాలని మా సంస్థ ప్రధాన సిద్ధాంతం. ఈ ట్రైనింగ్ నాకు ఎంతో స్వార్థిని ఇచ్చింది. భవిష్యత్తో ఎటువంటి విపత్తు జరగకుండా ఉండాలని, ప్రజలు సంతోషంగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను. ఒకవేళ విపత్తు సంభవిస్తే నేను నావంతు పాత్ర పోషించడానికి ఈ ట్రైనింగ్లో నేర్చుకున్న అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎక్కువమందికి సహాయం చేస్తానని, ప్రాణ, ఆస్తి నష్టం జరగకుండా ప్రయత్నం చేస్తాను.

- అల్లడి దేవకుమార్, డైరెక్టర్, దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్

పోన్నా మాట్లాడుతూ భూగోళంలో రకరకాల విపత్తులు సంభవిస్తూ ఉన్నాయనీ, అవి సంభవించినప్పుడు ఎలా జాగ్రత్తపడాలో తెలియక చాలాసార్లు ప్రాణ, ఆస్తి నష్టం కలుగుతున్నాయని వాటిని నివారించాలంటే ప్రతి ఒక్కరూ అవగాహన కలిగి ఉండాలన్నారు. మానవ తప్పిదాల కారణంగా పర్యావరణ సమతల్యత దెబ్బతింటోందని, దీనివల్లనే ప్రకృతి విపత్తులు సంభవిస్తున్నాయని, విపత్తులు సంభవించకుండా తీసుకోవాల్చిన జాగ్రత్తలు, ఒకవేళ సంభవిస్తే వాటిని ఎలా ఎదుర్కొనాలనే విపరులపై ప్రాథమిక విద్యాస్థాయి నుంచే అవగాహన కల్పించాలన్నారు.

దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ డైరెక్టర్ మాట్లాడుతూ, స్వచ్ఛంధ సంస్కరా ఈ సంస్థపై చాలా బాధ్యతలు ఉన్నాయి. ప్రతి ఒక్కరికీ ఆపదలో చేయాత అందించాల్చిన అవశ్యకత ఉన్నాందున విపత్తులు సంభవించినప్పుడు తీసుకోవాల్చిన చర్యలపై డిబిఆర్సి ప్రతినిధులకు ఈ అవగాహనా కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసినట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రంలో దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ అన్ని జిల్లల సభ్యులు పాల్గొన్నారు. *

బాల మహర్షీత్వం

- నేటి బాలలే రేపటి పారులు
- ఫునంగా బాలల మహర్షీత్వం
- అటపాటలతో గడిపిన బాలలు
- కొత్త బట్టలు అందించిన డెజార్సిని

దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ గత 4 సంవత్సరాలుగా బడికి పోకుండా పనిలో ఉంటున్న

పిల్లలకు విద్యను అందించాలనే లక్ష్యంతో బాలల విజ్ఞాన కేంద్రాలను (బఎసి) ప్రారంభించి వారికి విద్యను అందిస్తూ ముందుకు సాగుతుంది. ప్రతి సంవత్సరం లాగే ఈ సంవత్సరం కూడా గుంటూరులోని డిచిఅర్సి కేంద్ర కార్యాలయములో బాలల మహర్షీత్వంను 21.12.2024న నిర్వహించగా గుంటూరులోని పెదకాకాని, వెనిగండ్ల, పెదపలకలూరు, పత్తిపాడు, శుద్ధపల్లిడొంక, ఆర్.ఆర్. పేట, కట్టేవరం మరియు నరసరావుపేట లోని బఎసి సెంటర్లలోని బాల బాలికలు సుమారు 180 మంది పాల్గొని ఆటలు, పాటలు, నాటికలు మొదలైన వాటిల్లో పాల్గొని ఆనందంగా గడిపారు. అనంతరం వారికి దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ డైరక్టర్ అల్లడి దేవకుమార్ పిల్లలందరికి క్రిస్టుస్, సూతన సంవత్సర మరియు సంక్రాంతి పండుగల సందర్భంగా కొత్త బట్టలు అందించారు.

డిచిఅర్సి బాబాసాహేబ్ అంబేడ్కర్ సిద్ధాంతాలకు అనుగుణంగా, సమాజంలో గుర్తింపులేని సమాఖ్యల కోసం పనిచేయడం చాలా గర్వకారణం, అత్యంత పేదపిల్లలను గుర్తించి వారికి విద్యను, మంచి ఆరోగ్యం మరియు వారి బాగోగులు చూసుకునేందుకు నిరంతరం పనిచేయడం చాలా గర్వకారణం. ఈ బాలల మహర్షీత్వంలో పాల్గొనడం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది.

- చిత్తరంజన్, ప్రైసిడెంట్, డిచిఅర్సి

నేను గత 15 సంవత్సరాలుగా డిచిఅర్సి నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమాలను చూస్తున్నాను. ప్రతి పేదవారి గురించి ఆలోచన చేయడం అసాధ్యం. కానీ ఎప్పుడూ అలుపెరుగకుండా నిరంతరం పేదవారి కోసం, వారి అభివృద్ధి కోసం పని చేయడం కేవలం డిచిఅర్సి కే సాధ్యం అని నేను భావిస్తున్నాను.

- మరికిపూడి దేవపాల్, మేడ్ రాత్ర అధ్యక్షులు

బాలల మహాత్మవంలో పాల్గొన్న ఓహల్సి విద్యార్థులు

ఓహల్సి విద్యార్థులు
తయారుచేసిన పాస్కషలు

పిల్లలతో కెక్ కట్ చేస్తున్న
డిజార్డోస్ డైరెక్టర్

అనంతరం డైరెక్టర్ దేవకుమార్ మాట్లాడుతూ, కనీస అవసరాలైన తిండి, బట్ట, గూడు లేక సమాజంలో కనీసం మనుషులుగా గుర్తించని వారిని సమాజంలో భాగం చేయాలని, పేరదికం వల్ల మంచి బట్టలు కూడా కొనలేని వారికి త్రిస్తున్న, నూతన సంవత్సరం మరియు సంక్రాంతి పండుగలను దృష్టిలో పెట్టుకొని కొత్త బట్టలు అందిస్తున్నట్లు తెలిపారు.

ప్రోగ్రామ్ మేనేజర్ అనిలకుమార్ మాట్లాడుతూ ప్రతి ఒక్కరూ సమాజంలో పేరు ప్రభ్యాతలు, గౌరవం పొందాలనీ, ధానికోసం కనీసం మనుషులుగా గుర్తించని వేస్తే పిక్కార్ని మరియు సంచార జాతుల సాధికారత కోసం డిభిఆర్సి పనిచేస్తుందని అన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో పైనాన్స్ మేనేజర్ నాగలక్ష్మి, ఒవల్సి కోఆర్డినేటర్ డి. అమల, కస్తూరి, విజయలక్ష్మి, ఈశ్వరి, పానుమంతు, ఒవల్సి టీచర్లు, డిభిఆర్సి ఏరియా కోఆర్డినేటర్లు తదితరులు పాల్గొన్నారు. *

దళిత బహుజన లిసోర్స్ సెంటర్ ఆధ్వర్యంలో

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా భాలు హక్కుల వారీ త్వాలు

- భాలు హక్కులను పరిరక్షించాలి • భాలు విద్యను ప్రోత్సహించాలి
- పిల్లల్లో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంపాందించాలి
- చదువుతోపాటు అటపాలను ప్రోత్సహించాలి.

దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా భాలు హక్కుల వారీ త్వాలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా డిబిఆర్సి కేంద్ర కార్యాలయంలో దేవకుమార్ మాట్లాడుతూ భాలు బంగారు భవిష్యత్తును కాపాడాల్చిన బాధ్యత అందరిపై ఉండన్నారు. గ్రామాల్లోని బడి బయట పిల్లలను గుర్తించి వారి ఆర్థిక స్థితిగతులను గురించి తెలుసుకోవాలన్నారు. వారిని ఓపెన్ పారశాలల్లో చేర్చించే విధంగా కృషి చేయాలనీ, భాలు కార్బూకులు లేని సమాజం కోసం కృషి చేయాలనీ, భాలికలపై లైంగిక వేధింపులు, భాల్య వివాహాలు లేని సమాజం కోసం ప్రతి ఒక్కరూ కృషి చేయాలని, పసి పిల్లల నవ్వులే దేశానికి వెలుగులని, వారి చదువులే భవిష్యత్తుకు నూతన భాటలు వేసాయాలన్నారు. భాపట్ల, ప్రకాశం జిల్లాల దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ రీజనల్ కో ఆర్టిసెటర్ దార్ కోఫేస్వరరావు మాట్లాడుతూ బంగారు భాల్యం తోనే మహాన్నత ప్రపంచం సాధ్యమనీ, దానికోసం డిబిఆర్సి కృషి చేస్తుందని అన్నారు. ఈ కార్యాలయంలో డిబిఆర్సి జిల్లా సభ్యులు, ఓఎల్సి విద్యార్థులు, టీచర్లు, స్థానిక ప్రజలు పాల్గొన్నారు.

అంశాల గురించి అవగాహన కల్పించారు. దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాల్లో నిర్వహించబడుతున్న ఓఎల్సి సెంటర్లు మరియు ఇతర పారశాలల్లో నిర్వహించిన వివిధ కార్యాలయాల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి -

■ డిబిఆర్సి ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన వివిధ కార్యాలయ వివరాలు ■

గుంటూరు, పల్కుడు, బాపుట్ల ప్రకాశం, ఎల్లీర్, ఏలూరు, విశాఖపట్నం జిల్లాల్లోని 52 మండలాలు 108 గ్రామాల్లో నిర్వహించిన విద్యా శైతన్య కార్యాలయం- 660, వక్రత్వ పోటీ-448, పరుగు పోటీ-508, ఘాటో ఎగ్గిబిపస్సెలో-1100, భాలు హక్కులపై ర్యాలీ-535, మూడికల్ ఛైర్స్-542, ద్రాయింగ్ పోటీ-459, నీతి కథలు-57, క్రాష్ట్ పోటీలు-483, కప్ప గంతుల పోటీలు-34, స్పూన్ & లెమన్-340, భాలు గ్రీవెన్-24 మరియు ఇతర సాంస్కృతిక కార్యాలయాల్లో - 619 మంది భాలు భాలికలు పాల్గొన్నారు. *

పీఎం సూర్యఫుర్ ముట్టు బిజిలీ యోజన

సోర్ విద్యుత్ ను అందరికి చేరువ చేసి, ఇంటిపై సోలార్ ప్యాన్ట్లను ఏర్పాటు చేసుకోవడం ద్వారా విద్యుత్ బిల్లులు తగ్గించవచ్చనే లక్ష్యంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం “ప్రధానమంత్రి సూర్య ఫుర్ ముట్టు బిజిలీ యోజన” పథకాన్ని ప్రారంభించింది. ఈ పథకం ద్వారా దేశవ్యాప్తంగా కోటి మంది ప్రజలకు సోలార్ విద్యుత్ ఏర్పాటు కోసం సబ్సిడీ ఇవ్వాలని నిర్ణయించింది.

ప్లాంట్ ఏర్పాటు కొరకు 1 కిలోవాట్కు రూ. 30,000, 2 కిలోవాట్కు రూ. 60,000, 3 కిలోవాట్కు రూ. 78,000/- సబ్సిడీ ఇస్తుంది. 3 కిలోవాట్ సోలార్ వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయడానికి రూ. 1.45 లక్ష్లు ఖర్చువుతుంది, అందులో కేంద్ర ప్రభుత్వం గరిష్టంగా రూ. 78,000/-లు భరిస్తుంది. మిగిలిన మొత్తాన్ని పూచికత్తు అవసరం లేకుండా తక్కువ వడ్డికే బ్యాంకుల ద్వారా లోన్న పొందచ్చ.

సూర్యఫుర్ పథకం ద్వారా ఆదాయం: ఈ పథకం ద్వారా 1 కిలోవాట్కు దాదాపు 120 యూనిట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్త అవుతుంది. అంటే ప్రస్తుత వినియోగం ప్రకారం నెలకు రూ. 1000 కరం బిల్లు వస్తుంది. అదే సోలార్ వ్యవస్థ ఏర్పాటు వల్ల అయ్యే ఖర్చు రూ. 338 మాత్రమే అవుతుంది. దీంతో సంవత్సరానికి రూ. 8 వేలు ఆదా అవుతుంది.

ఎలకి ఎంత కెపాసిటీ: నెలకు 150 యూనిట్ల లోపు విద్యుత్ వినియోగించే వారికి 1 నుండి 2 కిలోవాట్ రూఫ్టోప్ వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేసుకుంటే సరిపోతుందని సూర్యఫుర్ వెబ్‌సైట్లో పేర్కొన్నారు. 150 నుంచి 300 యూనిట్లు చొప్పున వినియోగించేవారు 2 నుంచి 3 కిలోవాట్ సామర్థ్యం కలిగిన ప్లాంట్‌ను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి ఉంటుంది. 300 యూనిట్లకు పైబిడి కరెంటు వినియోగించేవారు మూడు కిలోవాట్, ఆ పైబిడి సామర్థ్యం కలిగిన సోలార్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. మూడు కిలోవాట్కు మించి సోలార్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకున్నా గరిష్టంగా రూ. 78 వేలు సబ్సిడీగా చెల్లిస్తారు. మిగులు కరం నెల మీటరింగ్ ద్వారా విక్రయించుకోవచ్చ.

అంద్రపదేశ్ ప్రభుత్వము ఎస్టీ, ఎస్టీలకు లబ్బి చేకూర్చులా 20 లక్ష్ల కనెక్షన్లను పీఎం సూర్యఫుర్ పథకం క్రింద ఇళ్ళ పైకప్పుపై సౌర పలకల ఏర్పాటు కొరకు విధివిధానాలు ఖరారు చేస్తూ ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది.

వాటి మార్గదర్శకాలు..

- ఎస్టీ, ఎస్టీ వినియోగదారులకు 200 యూనిట్ల వరకు ఉచిత విద్యుత్తో పాటు సౌర పలకలు ఏర్పాటు చేసినందుకు వదరపు అడుగుకు రూపాయి చొప్పున లీజు కింద ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తుంది.
- నెలకు 200 యూనిట్ల కంటే తక్కువ విద్యుత్ వాడే 7.7 లక్ష్ల వినియోగదారుల ఇళ్ళపై రూఫ్టోప్ ప్రాజెక్టులు ఏర్పాటు

కరంట్ వాడకుంటే డబ్బులు వాపన్: సోలార్ రూఫ్టోప్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకున్న తరువాత కేంద్రం కేంటాయించిన 300 యూనిట్ల కంటే తక్కువ విద్యుత్తో వినియోగించుకున్నట్లయితే మిగిలిన కరంట్కు ప్రభుత్వం డబ్బులు చెల్లిస్తుంది.

దాక్యుమెంట్లు: ఈ పథకాన్ని పొందడం కోసం ఆధార్ కార్డు, విద్యుత్ బిల్లు, రేప్సన్ కార్డు, మొబైల్ నెంబర్, బ్యాంక్ ఖాతా పాస్‌బ్ర్చు, ఈ మెయిల్, ఈ సోలార్ ప్యానెల్ అమర్చుకోవడానికి 35 గజాల స్థలం అవసరం.

అపై చేయడం: 1. పీఎం సూర్యఫుర్ (pmsuryagharyojana.in) పోర్టల్లో పేరును రిజిస్టర్ చేసుకోండి. ఇండుకోసం మీ రాష్ట్రం, విద్యుత్ సరఫరా చేసే కంపెనీ ఎంచుకోండి. 2. ఆపై మీ విద్యుత్ కనెక్షన్ వినియోగదారు (కన్స్యూమర్) నెంబరు, మొబైల్ నెంబరు, ఈ-మెయిల్ ఐడీని నమోదు చేయండి.

3. వినియోగదారు (కన్స్యూమర్) నెంబరు, మొబైల్ నెంబరుతో సైట్లో లాగిన్ అవ్వాలి. “రూఫ్టోప్ సోలార్” కోసం అపై చేసుకోవాలి. 4. అప్లికేషన్ పూర్తి చేసి డిస్క్షన్ నుంచి అనుమతులు వచ్చేవరకు ఎదురు చూడాలి. 5. అనుమతి వచ్చిన అనంతరం మీ డిస్క్షన్ లోని నమోదిత విక్రేతుల నుంచి సోలార్ ప్లాంట్‌ను ఇన్‌స్టాల్ చేసుకోవాలి. 6. ఇన్‌స్టాల్ ప్సెన్ పూర్తి అయిన అనంతరం, ఆ ప్లాంట్ వివరాలను పోర్టల్లో సమర్పించి నెల్ మీటర్ కోసం అపై చేసుకోవాలి. 7. నెల్ మీటర్ ఇన్‌స్టాల్ చేశాక, డిస్క్షన్ అధికారులు తనిట్టి చేస్తారు. అలాగే పోర్టల్ నుంచి కమిషన్‌ని సర్టిఫికెట్ ఇస్తారు. 8. ఈ రిపోర్టు పొందిన అనంతరం మీ బ్యాంకు ఖాతా వివరాలతో పాటు క్యాష్‌న్యూల్ చెక్‌ను పోర్టల్లో సబ్సిడీ చేయాలి. ఇలా చేస్తే 30 రోజుల్లోగా మీ ఖాతాలో సబ్సిడీ జమ అవుతుంది. *

చేయనుంది. పీటిద్వారా 1,550 మెగావాట్ విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేయచ్చు. సాట్ మీటర్ ధర కూడా ప్రోజక్టు వ్యయంలో కలిసి ఉంటుంది.

- రూఫ్టోప్ పలకలతో పాటు వర్షువల్ నెల్ మీటర్ ప్రభుత్వమే ఏర్పాటు చేస్తుంది.
- ఉచిత విద్యుత్ పథకం క్రింద 21.10 లక్ష్ల కుటుంబాలు లభీ పొందుతున్నట్లు అంచనా. ఈ పథకం అమలుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటాగా భరించాలిన మొత్తాన్ని డిస్క్షన్లు రుణంగా తీసుకొని ఈ ప్రోజక్టును అమలు చేస్తాయి. ఆ రుణ వాయిదాను ప్రతి నెలా ప్రభుత్వం చెల్లిస్తుంది.
- రూఫ్టోప్ ప్రాజెక్టులు ఏర్పాటు చేసే సంస్థలకే 12 ఏళ్ళపాటు నిర్వహణ బాధ్యత ఉంటుంది. అందులో 5 ఏళ్ళపాటు నిర్వహణ పనులు ఉచితంగా చేయాలి. తర్వాత ప్రాజెక్టులను డిస్కుంలకు అప్పగించాలి.
- ప్రాజెక్టు వ్యయాన్ని గుత్తేదారుకు ప్రభుత్వం 5 సం॥ 75%, 2 సం॥ 10%, మిగిలింది ఏళ్లా 5% చొప్పున 3 ఏళ్ళపాటు ఇస్తుంది.
- జిల్లాల వారీగా పెండర్లు పిలిచి ప్రాజెక్టు ఏజెన్సీలను సంబంధిత డిస్కుం ఎంపిక చేస్తుంది. *

సమాజేతానికి హాజరైన వివిధ జిల్లాల యువతీ, యువకులు

ఎస్టీ, ఎస్టీ మరియు సంచార జాతుల యువతీ, యువకులు సమాజంలో ఉన్నతంగా స్థిరపడాలి

ప్రాఫెసర్ సరస్వతీరాజు అయ్యెర్

ఎస్టీ ఎస్టీ మరియు సంచార జాతుల యువతీ యువకులు నైపుణ్యాలను పెంచుకొని సమాజంలో ఉన్నతంగా స్థిరపడాలి అని ఆచార్య నాగార్జున యూనివర్సిటీ ప్రాఫెసర్ శ్రీమతి సరస్వతి రాజు అయ్యెర్ అన్నారు. 30.12.2024న దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ఆధ్యార్యంలో సంస్థ డైరక్టర్ అల్లడి దేవకుమార్ ఆధ్యాత్మతన గుంటూరు లోని గోరంటల్ నందు డిబిఆర్ఎస్ కేంద్ర కార్యాలయంలో విద్య, ఉద్యోగం, ఉపాధి మరియు సవాళ్లపై రాష్ట్ర సదస్యు నిర్వహించారు. ఈ సదస్యులో ఆమె ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగిస్తూ నేటి సమాజంలో పేదరికం మొదలుకొని వివిధ రకాల సమస్యలు ఈ దేశంలో ప్రధానంగా ఉన్నాయనీ, దానిలో నిరుద్యోగం ప్రధానమైనదని తెలిపారు. చదివిన చదువుకు సంబంధించిన ఉపాధి అవకాశాలు లేక కూలి పనులు చేసుకుంటూ యువత జీవిస్తుందని, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న యువతకు పట్టణ ప్రాంతాల్లోని యువకులతో పోల్చి చూసే కొన్ని నైపుణ్యాలు తక్కువగా ఉన్నందువల్ల వారికి ఉపాధికి అవసరమైన నైపుణ్యాలను ప్రభుత్వాలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు అందించడం ద్వారా కొంత మార్పు తేవచ్చని అన్నారు. మొదటి నుండి ఎస్టీ, ఎస్టీ మరియు సంచార/విముక్త జాతుల వారికి నాణ్యమైన విద్యను ప్రభుత్వాలు అందించడం, వారికి దైర్యాన్ని అందించాలిన బాధ్యత మన పాలకులపై ఉందని అన్నారు.

సీనియర్ సైకాలజిస్ట్ డా. ఏంత్యువ్ సిబ్రాపామ్ మాట్లాడుతూ
యువతీ, యువకులు ప్రస్తుత సమాజంలో ఆఫోర పరిశ్రమ, వైద్యం మరియు విద్యపై దృష్టిని కేంద్రీకరించడం ద్వారా కొన్ని ఉపాధి అవకాశాలు పొందవచ్చని అన్నారు. అయితే ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో యువత జీవించడానికి అవసరమైన నైపుణ్యాలను పెంచుకోవాలిన

అవసరం ఉందని అన్నారు. చాలామంది యువత నిత్యం వాడే ఫోన్లను సరదాకు, కాలక్షేపం కోసం ఉపయోగిస్తున్నారేకానీ జీవించడానికి అవసరమైన స్కూల్సు పొందడానికి ఉపయోగించడం లేదన్నారు. చాలా విద్యా సంస్థల్లో తాను నిర్వహించిన సదస్యుల ద్వారా గ్రహించినట్లు తెలిపారు. సాంఘిక మరియు గిరిజన సంక్షేమ హాస్టల్లో చదువుకుంటున్న విద్యార్థులు మంచి సామాజిక స్పృహ కలిగి ఉన్నారనీ, కానీ వారికి సరైన గైడెన్స్ ఇచ్చేవారు లేక కొంతమంది సమయాన్ని వృధా చేసుకుంటున్నట్లు తెలిపారు. వారికి కెరీర్ గైడెన్స్ ఇచ్చినట్లే సమాజంలో ఉన్నత స్థితిలో స్థిరపడి వారి కటుంబంతో పాటు సమాజ అభివృద్ధికి పాటుపడతారని అభిప్రాయపడ్డారు.

ఎస్టీ, ఎస్టీ ఉద్యోగుల జాతీయ సమాఖ్య జనరల్ సెక్రెటరీ మేడికెండ్ సుసీల్ ఈ సదస్యులో పాల్గొని మాట్లాడుతూ
దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ నిర్వహిస్తున్న రాష్ట్ర స్థాయి సదస్యుకు రావడం నిరుద్యోగ యువతీ యువకులకు మార్గస్థిరించణ చేయడంలో భాగం అయినందుకు సంతోషంగా ఉందన్నారు. ప్రతి దళిత, ఆదివాసీ పిల్లలు అంబేడ్కర్ కల్పించిన అవకాశాలను పొందాలనీ, ఉన్నతంగా స్థిరపడి పుట్టిన ఉరును, తోటి సమాజాన్ని అభివృద్ధి చేయాలిన అవసరం ఉందని అన్నారు. నేటి సమాజంలో ఉపాధి అవకాశాలు తక్కువగా ఉన్నాయనీ, చదువుతోపాటు నైపుణ్యాలను పెంచుకుని ఆర్థికంగా ఎదగాలనీ, అందుకు అవసరమైన ఆర్థిక సహాయాన్ని బ్యాంకుల ద్వారా పొందాలని, ప్రభుత్వం అందించే సఖ్యీ అవకాశాన్ని పొందడం ద్వారా పారిత్రామిక రంగంలోకి ప్రవేశించి మీతోపాటు చుట్టుపక్కల వారికి ఉపాధి కల్పించేలా ప్రతి ఎస్టీ, ఎస్టీ యువకులు ఎదగాలని అభిప్రాయపడ్డారు.

పి.ఎమ్.ఎఫ్.ఎమ్.జి. గుంటూరు జిల్లా రిసోర్స్ పర్వ సామయిక్యాష్ట్

మాట్లాడుతూ డిబిఆర్సి ఇలాంటి సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం చాలా మంచి పరిణామమని తెలిపారు.

సాధారణంగా ప్రభుత్వం తరువున మేము గ్రామాల్లో నిర్వహించే సమావేశాలకు కేవలం పెద్ద వయస్సు వారు మాత్రమే పాల్గొంటారనీ, యువతీ, యువకులను కలిసే సందర్భాలు తక్కువగా ఉంటాయని, కానీ ఈ సదస్సులో ఇంత మందికి పి.ఎమ్.ఎఫ్.ఎమ్.జి. ద్వారా ఉన్న పథకాలను తెలుపడం ద్వారా నిరుద్యోగ యువతీ యువకులకు ఉపయోగపడుతుందని అన్నారు. పి.ఎమ్.ఎఫ్.ఎమ్.జి. ఒక జిల్లా, ఒక ఉత్పత్తి అనే అంశం మీద పనిచేస్తుందన్నారు. స్థానికంగా ఉన్న వసరులను ఉపయోగించుకోవడం ద్వారా ఉపాధి అవకాశాలను పొందవచ్చనే లక్ష్యంతో వ్యాపార అవసరానికి బ్యాంకు వారితో మాట్లాడడం మరియు సభ్యిడి వచ్చేలా తమవంతు పాత్ర పోషిస్తామని అన్నారు.

ఆర్.ఇ.ఎస్.ఇ.టి. గుంటూరు జిల్లా డైరెక్టర్ జి. కుమార్

మాట్లాడుతూ గుంటూరు జిల్లాలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని యువతీ, యువకులకు ఉపాధి కల్పించాలనే లక్ష్యంతో నైపుణ్య శిక్షణ తరగతులను అందిస్తున్నట్లు తెలిపారు. వారికి ఉపాధి, ఉద్యోగాలు వచ్చేలా చేయడం మరియు శిక్షణానంతరం కుటీర పరిశ్రమల ఏర్పాటుకు అవసరమైన సహాయ సహకారాలు అందించేందుకు ఆర్.ఇ.ఎస్.ఇ.టి.తమవంతు పాత్ర పోషిస్తుందని అన్నారు.

దశిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ డైరెక్టర్ అఱ్యాడి దేవకుమార్

మాట్లాడుతూ దశిత ఆదివాసీ యువతీ, యువకులకు మార్గనిర్దేశం చేయాలనే లక్ష్యంతో డిబిఆర్సి ప్రయత్నం చేస్తుందని, అందుకు అవసరమైన శిక్షణ కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చెయ్యడం, ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేటు సంస్థల సహకారంతో యువతీ యువకులకు ముఖాముఖి కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేయడంతోపాటు వారి నైపుణ్యాలను పెంపాందించడానికి అవసరమైన కార్యక్రమాలను అందిస్తున్నట్లు తెలిపారు.

ఇత్తడి సుధారాణి, ఎమ్మెస్, దర్శి

వేను ప్రకాశం జిల్లా దర్శి మండలం నుండి ఈ సదస్సుకు వచ్చాను. నా పి.జి. అయిపోయి భారీగా ఉంటూ, పోటీ పరీక్షలకు ఇంటివద్దే చదువుతున్నాను. కొన్నిసార్లు ఇంట్లోవాళ్ళకు సహాయపడుటామని పొలం

పనులకు కూడా మా అమృతవాళ్ళతో వెళ్లున్నాను. రోజుకు సుమారు 150 రూపాయల కూలీ వస్తుంది. పోటీ గ్రామ్యాయ్టర్ చేసిన నాకు సరైన ఉపాధి లేక ఇంట్లో వాళ్ళకు భారంగా అనిపిస్తా మానసికంగా సందిగ్గంలో ఉన్న

నాకు దశిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ వారు నిర్వహించిన సదస్సుకు రావడం, పక్తల ప్రసంగం నన్నూ నా జీవితాన్ని ఆలోచించేలా మనోదైర్యాన్ని ఇచ్చింది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఉద్యోగ నోటిఫికేషన్లు మాత్రమే కాకుండా నా అంతట నేను సాంతంగా సాంతూరులోనే కుటీర పరిశ్రమ ఏర్పాటుచేసి నాతోపాటు వేరే వారికి కూడా ఉపాధి అందించాలని నిర్ణయించుకున్నాను. *

ప్రమీల, బాపట్ల

మాది బాపట్ల జిల్లా లోని వెన్నెలకంటి నగర్ లోని యానాది కాలనీ. డిబిఆర్సి గత 2 సంవత్సరాలు నుండి మా కాలనీలో నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమాల ను చూస్తా ఉన్నాను. పిల్లల కోసం నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమాలు, వారు నిర్వహిస్తున్న బాలల విజ్ఞాన కేంద్రాలు నన్ను ఎంతగానో ఆకట్టుకున్నాయి. ప్రస్తుతం డిగ్రీ మధ్యలో మానేసి భారీగా ఉంటున్న నాకు ఈ సదస్సు గురించి తెలుసుకుని స్వచ్ఛందంగా పాల్గొన్నాను. ఈ సదస్సుకు రావడం వల్ల మళ్ళీ నేను చదువు కొనసాగించాలని నిర్ణయించుకున్నాను. మా యానాది కాలనీలో ఎవరూ చదువుకొని ఉద్యోగం చేస్తున్నవారు లేరు. నేను బాగా స్థిరపడి మా కాలనీలోని వారికి ఆదర్శంగా ఉండాలని, అవసరమైన వారిని ఆదుకునేలా నేను ఎదగాలని నిర్ణయించుకున్నాను. *

ఈ కార్యక్రమానికి ఎస్టీఆర్, గుంటూరు, పల్కుడు, బాపట్ల, ఏలూరు మరియు ప్రకాశం జిల్లాల నుండి 250 మంది నిరుద్యోగ యువతీ, యువకులు, డిబిఆర్సి ప్రతినిధులు హజరపగా, పైనాన్ మేనేజర్ నాగలక్ష్మి, ప్రోగ్రాం మేనేజర్ శ్యామ్యాల్ అనిల్ కుమార్, రీసెర్చ్ కోఆర్డినేటర్ డా॥ ఉమామేహశ్వరరావు, బడ్జెట్టువాచ్ కోఆర్డినేటర్ డా॥ రమణమూర్తి, ప్రైనింగ్ కోఆర్డినేటర్ యం. హేమలత, అన్ని జిల్లాల రీజనల్ కోఆర్డినేటర్లు, ఏరియా కోఆర్డినేటర్లు కమ్యూనిటీ మొబైలైజర్లు, డిబిఆర్సి ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న ఓవల్సీ టీచర్లు ఈ సదస్సులో పాల్గొన్నారు. *

వేస్ట్ పిక్కర్కు ప్రత్యామ్మాయ జీవనోపాధిని కల్పించిన డెబార్ని

దలిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ గత 4 సంవత్సరాలుగా విశాఖపట్నం జిల్లాలో నివసిస్తున్న వేస్ట్ పిక్కర్ జీవన స్థితిగతులను మార్చాలని, వారి ఆదాయం, జీవన పరిస్థితులు మెరుగవ్వాలనే లక్ష్యంతో పనిచేస్తోంది.

మారుతున్న పరిస్థితుల వల్ల, ప్లాస్టిక్ వాడక తగ్గడం వీరి ఆదాయంపై ప్రభావం చూపుతున్నందున వారి ఆదాయం రోజురోజుకూ తగ్గుతోంది. దీనివల్ల కుటుంబ పోషణ కష్టంగా మారడం, పిల్లలకు కనీస పోషణ కూడా కష్టం అవుతున్న అంశాన్ని గమనించిన దలిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ వేస్ట్ పిక్కర్కు ప్రత్యామ్మాయ జీవనోపాధిని కల్పించాలని సిల్వర్, ప్లాస్టిక్ సామాన్లు మరియు బట్టలు, థాసీ వస్తువులను అందించారు.

ఈ కార్బూక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా వచ్చిన గాజువాక మండలం ఎమ్మూర్స్ మాట్లాడుతూ వేస్ట్ పిక్కర్ ఆదాయం రోజురోజుకూ తగ్గుతూ వస్తోందన్నారు. గతంలో రోజుకి సుమారు 1000 రూపాయలు వరకూ సంపాదించేవారు. కానీ ఇప్పుడు ప్లాస్టిక్ నిర్మాన వల్ల మరియు పెద్ద పెద్ద ప్రాణ్య పొపులు వల్ల ప్లాస్టిక్ బాటీల్ / వస్తువులు దొరకటం కష్టంగా ఉంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో దలిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ చేయూత అందించడం చాలా అనందించదగ్గ పరిణామం అని అన్నారు.

డిప్యూటీ ఎమ్మూర్స్ శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ డిబార్ని గత రెండున్నర సంాలుగా విశాఖపట్నంలో వేస్ట్ పిక్కర్ అభివృద్ధి కోసం పనిచేస్తోందనీ, వారికి అవసరమైన రేప్స్ కార్డులు, పి.ఎం.జై.పై., ఈ-త్రమ కార్డు, ఆధార్ కార్డులు, వాళ్ళ పిల్లల్ని స్కూల్లో చేర్చించడం, తదితర ఎన్స్ కార్బూక్రమాల్ని చేయడం చాలా మంచి కార్బూక్రమం అని, వారికి ప్రభుత్వం తరువాన ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ, భవిష్యత్తో నిర్మాంచే ప్రతి పనిలో భాగస్వామిగా ఉంటామని తెలిపారు.

విచారణాప్యం

ఉండ్రోవ్ల్, విజయవాడ

ఆర్.ఐ. మృణాలని మాట్లాడుతూ వేస్ట్ పిక్కర్కు ప్రత్యామ్మాయ జీవనోపాదులు కల్పిస్తే వారి ఆర్థిక పరిస్థితులు, కుటుంబ ఆరోగ్యం వంతి జీవన ప్రమాణాలు, జీవనవిధానం మెరుగుపడతాయని గుర్తించి ప్రత్యామ్మాయ జీవనోపాదుల్ని కల్పించడం చాలా ఆనందంగా ఉండన్నారు. చదువుతో సంబంధం లేకుండా అమ్ముకోగలిగిన వస్తువులను అందించడం చాలా గొప్పవని అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ కార్బూక్రమంలో ఎస్టీ, గిరిజన కాలనీ, ఏకలవ్య కాలనీ, గాంధీనగర్, చిన్నముఇనివాడ, ఏకలవ్య కాలనీ, ప్రియదర్శిని కాలనీ, రాజేందర్ నగర్ నుండి ఆర్థికంగా వెనుకబడిన 34 మంది వేస్ట్ పిక్కర్ను గుర్తించి వాళ్ళకు 5,000 రూపాయల సామాన్లు అందించారు.

ఈ కార్బూక్రమంలో అధికారులు, డిబిఅర్ని కోఆర్డినేటర్ నిఖిల, ఏరియా కోఆర్డినేటర్ ధనలక్ష్మి, గురునాథ్, కమ్యూనిటీ ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. *

డిచెపర్సి ఇంజీనీర్స్ టోప్‌ఎల్వెల్వెల్ ఎంపిసీ చేసిన చీరాల ఎమ్ముల్ ఎం.ఎం. కిండియ్

దశత బహుజన లిసోర్స్ సెంటర్ అధ్యర్థంలో దా॥ బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ వరంతి సందర్భంగా చీరాల శాసనసభ్యులు ఎం.ఎం. కొండయ్ చేతుల మీదుగా సంచార జాతుల వారికి టార్పాలిన్ పట్టాలను పంపిణీ చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాటల్డుతూ మహానీయుడు దా॥ బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ అణగారిన వర్గాల అభివృద్ధికి నిరంతరం తపించారని తెలుపుతూ, ఆయన చేసిన సేవల్ని కొనియాడారు. అంబేడ్కర్ ఆశయాల స్వార్థిగా పనిచేస్తున్న దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ అంబేడ్కర్ 68వ వరంతి సందర్భంగా సంచార జాతులు వేస్తిక్కుర్కు గుడిసెలపై కప్పుకునేందుకు టార్పాలిన్ పట్టాలు పంపిణీ చేయడం అభినందనీయుమని అన్నారు.

అనంతరం, చీరాల ఈవురుపాలెంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్న వ్యస్తిలకు టార్పాలిన్ పట్టాలను ఆయన చేతుల మీదుగా అందజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రజావేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షులు గుమ్మడి ఏసురత్నం, దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ రీజనల్ కోఆర్డినేటర్లు దార్ల కోపేశ్వరరావు, ఏరియా కోఆర్డినేటర్లు వి.భగవాన్ దాన్, శ్రీలత తదితరులు పాల్గొన్నారు.*

అసంఘిత కార్యక్రమం గ్రంథాలపై ఆవాగామినా కార్యక్రమం

దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ అధ్యర్థంలో గుంటూరు పేరేచర్ల లోని క్వారీలో పనిచేస్తున్న కార్పూకులకు ప్రభుత్వ పథకాలపై అవగాహన కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశారు.

ఈ కార్యక్రమానికి అసిస్టెంట్ లేబర్ ఆఫీసర్ సాంబశివారెడ్డి ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని మాటల్డుతూ ప్రతి ఒక్క అసంఘిత రంగ కార్పూకుడు తప్పనిసరిగా లేబర్ కార్పూ రిజిస్టర్ చేసుకోవాలని, ఇది లేబర్ యొక్క గుర్తింపుగా, లేబర్ ఇన్స్యూరెన్స్ గా పరిగణించబడుతుందని తెలిపారు. సహజ మరణం, పాక్షిక మరియు పూర్తి వైకల్యం సంభవించిన సందర్భాలలో కార్పూకులకు ప్రభుత్వ సహాయం అందించబడుతుంది అన్నారు. ఇందియా లేబర్లైన్ కో-ఆర్డినేటర్ మాధవరావు మాటల్డుతూ ఇందియా లేబర్ హెల్ప్ లైన్ కార్పూకులకు మధ్యవర్తిత్వం వహించడం ద్వారా వేతన సమయాలను పరిష్కరించడానికి కృషి చేస్తుందని అన్నారు.

దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ జిల్లా కో-ఆర్డినేటర్ చిన్నప్ప మాటల్డుతూ కార్పూకుల చట్టాలు అమలు చేయాలని కోరారు. లేబర్లైన్ ప్రతినిధి సురేష్ మాటల్డుతూ, సంస్ తరఫున కార్పూకులకు లేబర్ కార్పూతో పాటుగా ఈ-శ్రమ్ మరియు హెల్ప్ కార్పూలు చేయస్తున్నట్లు తెలిపారు. కార్యక్రమంలో క్వారీ కార్పూకులు, స్థానిక ప్రజలు, డిచెపర్సి సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.*

కార్పూకులో మాటల్డుతూన్న అసిస్టెంట్ లేబర్ ఆఫీసర్ సాంబశివారెడ్డి

కలెక్టర్కు కార్పూక సమస్యలపై వినతి పత్రాన్ని ఇస్తున్న డిచెపర్సి సభ్యులు

విజయవాడ

గుంటూరు

కార్బూకులతో మాట్లాడుతున్న లేబర్లైన్ సిబ్బంది

లేబర్లైన్ ఆధ్వర్యంలో కార్బూకులకు అవగాహనా కార్యక్రమాలు

గుంటూరు మరియు ఎస్టీఆర్ జిల్లాల్లో వలస కార్బూకులకూ, అడ్డ కూలీలకూ ఉపాధితో పాటు రక్షణ మరియు సకాలంలో వేతనాలు కల్పించాలనే లక్షంతో దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ఆధ్వర్యంలోని ఇండియన్ లేబర్లైన్ ప్రతినిధులు అవగాహనా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు.

గుంటూరు జిల్లా ప్రత్తిపాదు లోని కార్బూకులతో ముఖాముఖి సమావేశం ఏర్పాటుచేయగా స్థానిక లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ ప్రతినిధులు పాల్గొని కార్బూకుల హక్కులు మరియు ప్రభుత్వం అందిస్తున్న సంక్లేషు పథకాల గురించి వివరిస్తా, ప్రతి కార్బూకుడూ తప్పనిసరిగా లేబర్ కార్డు, ఈ-ప్రమ కార్డు కలిగి ఉండాలని, అవి లేనివారి కొరకు ప్రత్యేకంగా ప్రణాళిక రూపొందించి అవి అందించేందుకు కృషి చేస్తామని తెలిపారు. తమ పరిధిలో ఉన్న కార్బూక సమస్యలను పరిష్కరిస్తామని, తమ పరిధి కాని సమస్యలను ఆయా ప్రభుత్వ శాఖల అధికారులకు తెలియజేసి వాటిని పరిష్కరించేందకు కృషి చేస్తామన్నారు.

ఇండియన్ లేబర్లైన్ ప్రతినిధి సురేష్ మాట్లాడుతూ, పెరుగుతున్న వలస కార్బూకులకు రక్షణ కల్పించాలని అన్నారు. ప్రమాదాల నివారణకు రెగ్యులర్ ప్రాతిపదికన సేఫ్టీ చెకింగ్లు చేయాలని కోరారు. అసంఘటిత కార్బూకులందరికి తగిన గుర్తింపు కార్డులు అందించాలన్నారు. ఈ సమావేశంలో దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ప్రతినిధులు, స్థానిక కార్బూకులు, పేరేచర్ల కావీలో పనిచేస్తున్న వలస కార్బూకులు తదితరులు పాల్గొన్నారు. *

విజయవాడ

ఆశ్చర్యాలను ఆచరణలో పెడితే మనిషి మహాసీయుడు అవుతాడు. - డా॥ బి. ఆర్. అంబేధ్కర్

విస్తు, విస్తు సబ్వాన్ కెట్టం అమలుపై క్రమీక చ్యాష్ట నోలించాలి

- అల్లడి దేవకుమార్
కన్స్పీనర్, దళిత గిరిజన బడ్జెట్ వాచ్

- ఆ చట్టాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 2013 లో తీసుకువచ్చింది. ● సబ్బాన్ సుప్రాత్తి కొనసాగేలా అమలు చేయాలి
  - ప్రత్యేక అభికాలని నియమించి పర్యవేక్షించేలా చూడాలి ● కేటాయించిన నిధులను సమర్థవంతంగా అమలు చేయాలి
  - మౌలిక సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయాలి

ఎన్ని, ఎట్టి సబ్జెక్ట్ చట్టం అమలు పై ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలని దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ డైరెక్టర్ అల్లడి దేవకుమార్ అభిప్రాయపడ్డారు. 2024 లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఏర్పడిన ప్రభుత్వం ఎన్ని, ఎట్టిల సాధికారత కోసం నిర్వామంగా పనిచేయస్తున్నట్లు తెలిపారు. వారికి ప్రభుత్వం కేటాయిస్తున్న నిధులను సక్రమంగా విధియోగించాలని కోరారు. ప్రతి ఎన్ని, ఎట్టిల జీవితాల్లో వెలుగులు నింపేందుకు అవసరమైన కార్బోవరణను ఏర్పాటు చేయాలని కోరారు. చట్టం సమర్థవంతంగా అమలు చేయాలని, ప్రతి ప్రజా ప్రతినిధికి దళిత గిరిజన బడ్జెట్‌వార్ సభ్యులు వినతిపత్రాలు అందించి ఎన్ని, ఎట్టి సబ్జెక్ట్‌ను పట్టిప్పంగా అమలు చేయాలని కోరినట్లు దేవకుమార్ తెలిపారు. ఈ కార్బోవరానికి సంబంధించి దళిత గిరిజన బడ్జెట్‌వార్, దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ మరియు వివిధ సంఘాల ప్రతినిధులకు ఎమ్మెల్యూలకు వినతిపత్రాలు ఇప్పగా వీటిల్లో కొన్ని..

శ్రీమతి వంగలపూడి అనిత వ్యాఖ్యానికి

శ్రీ అనం రామనారాయణరెడ్డి

శ్రీ రాంప్రసాద్ రెడ్డి
రవాణా శాఖామంపల్

ప్రభుత్వ భాగస్వామ్యంలో డిబార్ని

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్వహిస్తున్న సఫాయికర్యాచారి సర్వేపై సాంఘిక సంక్లేషమ శాఖ ఆధ్వర్యంలో నియమించిన రాష్ట్ర సాయి కమిటీలో సుచ్చంధ సంస్కర్తత్వానిని దిగిగా అల్లికి దేవకుమార్ను నియమిస్తూ ప్రభుత్వం జి.బ.యం.యస్.నం. 481ను జారీ చేసింది.

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT

Social Welfare Department - The Prohibition of Employment as Manual Scavengers and their Rehabilitation Act, 2013 - Constitution of the State Level Survey Committee as per Rule 2(1) (j) of MS Act, 2013 & the District Level Survey Committee as per Rule 2(1) (c) of MS Act, 2013 - Orders - Issued.

SOCIAL WELFARE (SCP) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 88

Dated: 10-12-2024

Read the following:

5	The Secretary to Government, P.R&R.D., Department	:	Member
6	The Director, Census Operations, A.P.	:	Member
7	The D.R.M / Addl.D.R.M, Vijayawada division, South Central Railway.	:	Member
8	Upto two representatives of Non Government Organizations working for Welfare of Manual Scavengers and Safai Karamcharis to be nominated by the State Government.	:	Members
	1) Sri Kalavapalli Sahadevaiah, Navajeevan Organization, Venkatagiri, Tirupati district.		
	2) Sri A.Deva Kumar, Dalit Bahujan Resource Centre, Amaravathi Road, Guntur, Guntur district.		

డిబిఆర్సి మరియు కెవికె అధ్వర్యంలో ఎస్సి, ఎస్టి రైతులకు అవగాహన కార్యక్రమాలు

డళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ఎస్సి, ఎస్టి రైతుల సాధికారత కోసం నిరంతరం పనిచేస్తూ ఉంది. ఈ క్రమంలో ప్రకాశం జిల్లా దర్శి మరియు గుంటూరు లోని కృషి విజ్ఞాన కేంద్రంపారు సంయుక్తంగా రైతులకు అవగాహనా సమావేశాలతో పాటు సబ్విడీలో వచ్చే వివిధ రకాల వ్యవసాయాధార విత్తనాలు, పురుగు మందులను మరియు వ్యవసాయ పనిముట్టును కూడా అందిస్తున్నది. ఈ క్రమంలో దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ స్థానిక సిబ్బంది ద్వారా అవసరమైన రైతుల సమాచారాన్ని కెవికె వారికి అందించడం మరియు ప్రభుత్వ సేవలు మరియు సహాయం అవసరం అయిన ఎస్సి, ఎస్టి రైతులను గుర్తించి తోడ్యాటును అందించడంలో డిబిఆర్సి ప్రముఖపాత్ర పోషిస్తోంది. ఈ కార్యక్రమాల ద్వారా పెరటి కోళ్ళు, ఎరువులు, విత్తనాలు, జాము, నిమ్మ మొదలైన పండ్ల మొక్కలను ఎస్సి, ఎస్టి రైతులకు అందించడంలో కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం మరియు డళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ప్రధానపాత్ర పోషిస్తూ ఉన్నాయి.

కెవికె, గుంటూరు నుండి పెరటికోళ్ళు పొందిన పల్నాడు జిల్లా రైతులు

అక్టోబర్ - డిసెంబర్ 2024లో

కొండ ధ్వని ఇంచించిన కార్బూక్ర్షమాల విల్పాలు

Photo by Monika Kuhala on Unsplash

కొండు పంపిణి
పెల్ముడు, గుంఠుండు
జిల్లాల్సీ
103 మంచి

www.freepik.com

గడ్డి విత్తనాల పంపిణి
ఏకార్హం జిల్లాల్సీ
80 కేచ్చలు

ఉర్మాల్విన్ల పంపిణి
ఏకార్హం జిల్లాల్సీ మొత్తం
రూ. 23000/- విలువ గెల ఉర్మాల్విన్లు

బంతిపూల నారు
ఏకార్హం జిల్లాల్సీ
రూ. 8000/-
విలువ గెల బంతిపూల నారు పంపిణి

ఎన్న, ఎన్న రైతులకు అవగాహనా సమావేశాలు

ఎన్న, ఎన్న రైతులు, కొలు రైతులకు బాసటగా నిలవాలని, ప్రభుత్వం అందించే పథకాలను అందించాలనే లక్ష్యంతో దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ రాష్ట్రం లోని వివిధ జిల్లాల్లో అవగాహనా సదుస్సులు నిర్వహించింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎన్న, ఎన్న రైతులకు కేటాయించి అమలుచేసున్న పథకాల గురించి వారికి తెలియకపోడం, అవి పొందేలా ఎన్న, ఎన్న రైతులకు మరియు ప్రభుత్వానికి మధ్య వారధిగా డిచిఅర్సి ప్రయత్నం చేస్తూ అన్ని జిల్లాల్లోని మండలాల్లో అవగాహనా కార్బూక్రమాలు, మరియు ప్రభుత్వ అధికారులతో ముఖాముఖి సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసింది.

పల్చుడు జిల్లా రాజుపాలెం మండలం ఎంపిడివో ఆఫీస్‌లో ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో ఎంపిడివో జి. కాశయ్ మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వాలు అందిస్తున్న సంక్లేషమ పథకాలను ఎన్న, ఎన్న రైతులు పొందలేకపోతున్నారని, వారికి విరివిగా అవగాహనా సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి పథకాల గురించి తెలియజేసినప్పుడు వాటిని పొందడం సాధ్యమవుతుందని అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ కార్బూక్రమంలో పంచాయతీ సెక్రటరీ ప్రసాద్, నాలుగు గ్రామాల నుండి ఎన్న, ఎన్న రైతులు పాల్గొనగా దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ఏరియా కోఆర్డినేటర్ కోటిరత్నం అధ్యక్షత వహించి నిర్వహించారు.

నరసరావుపేటలో నిర్వహించిన కార్బూక్రమంలో జొస్పుగడ్డ, మొలకలారు, పెద్దరెడ్డిపాలెం గ్రామాల నుండి ఎన్న, ఎన్న, బీసీ రైతులు 35 మంది పాల్గొనగా, పెద్దరెడ్డిపాలెం అగ్రికల్చర అసిస్టెంట్ పవన్ కుమార్ పాల్గొని మాట్లాడుతూ ఎన్న, ఎన్న రైతులకు అవగాహనా సదుస్సు ఏర్పాటు చేయడం చాలా మంచి కార్బూక్రమం అని, ఇలాంటి కార్బూక్రమాలు నిరంతరం ఏర్పాటు చేయాలిన అవసరం ఉండన్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం నుండి తమపంతు సహకారాలు అందిస్తామన్నారు. పల్చుడు మరియు గుంటూరు జిల్లాల డిచిఅర్సి రీజనల్ కోఆర్డినేటర్ చిన్నప్ప మాట్లాడుతూ రైతులకు సిసిఆర్ కార్బ్, రైతుభీమా, ఎన్న, ఎన్న రైతులకు తక్కువ ధరకే అందించాలనీ, ఒకవేళ విత్తనాలు నరిగ్గా మొలకెత్తకపోయినా, పురుగు మందులు నరిగ్గా పనిచెయ్యక పంట నష్టం వస్తే ప్రభుత్వమే నష్టపరిహారం చెల్లించి రైతులు ఆదుకోవాలని అన్నారు.

ప్రకాశం జిల్లా దర్శి కృషి విజ్ఞాన కేంద్రంలో ఏర్పాటుచేసిన ఎస్ట్, ఎస్ట్ రైతులకు అవగాహనా కార్యక్రమంలో కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం ప్రోగ్రామ్ కోఆర్డినేటర్ డా॥ జి. రమేష్ మాట్లాడుతూ ప్రతి రైతు పండించిన పంట ద్వారా లభ్య పొందాలనీ, ప్రభుత్వాలు అందించే పథకాల గురించి ఎక్కువమందికి తెలియకపోవడం వల్ల వాటిని సద్యానియోగం చేసుకోలేకపోతున్నారనీ, ప్రతి ఎస్ట్, ఎస్ట్ రైతు పథకాల గురించి అవగాహన కల్పించాలన్న అవసరం ఎంతైనా ఉందని అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ కార్యక్రమంలో వ్యవసాయ విభాగ హోమసైన్స్ శాస్త్రవేత్త ఏపీ జెడ్పిఎన్ఎఫ్ మేరీ, వివిధ గ్రామాల నుండి రైతులు, మహిళా రైతులు 50 మంది పాల్గొనగా సమావేశం అనంతరం 20 మంది పాడి రైతులకు ఒక్కాక్షరికి అర ఎకరానికి సరిపడా గడ్డి విత్తనాలు మరియు 30 మందికి కూరగాయ విత్తనాలు పంపిణి చేశారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని డిబిఆర్ఎస్ ఏరియా కోఆర్డినేటర్ జి. నాగమణి నిర్వహించారు.

సత్తెనవల్లి

రైతులు, కౌలు రైతులు పంటల మార్పిడి విధానంపై అవగాహన చేసుకొని అధిక దిగుబడి వచ్చే పంటలను పండించాలని సత్తెనవల్లి మండల ఎపిఱ్, ఏపిడి పొత్తురి వెంకట నారాయణ అభిప్రాయపడ్డారు. దశిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ఆఫ్స్ర్యంలో సత్తెనవల్లి మండల ప్రజా పరిషత్ అభివృద్ధి కార్యాలయంలో ఎస్ట్, ఎస్ట్ రైతులకు ప్రభుత్వ అధికారులతో ముఖాముఖి సదస్యు నిర్వహించారు. దశిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ రీజనల్ కో-ఆర్డినేటర్ మల్లెల చిన్నప్ప అధ్యక్షతన నిర్వహించిన ఈ సదస్యుకు ముఖ్య అతిథిగా వెంకటనారాయణ హోజురై మాట్లాడారు. రైతులకు, కౌలు రైతులకు ప్రభుత్వం అందిస్తున్న రుణాలు, సంక్లేష పథకాలను సద్యానియోగం చేసుకొని పంటల దిగుబడి ఎక్కువ వచ్చే పంటల గురించి రైతులు అవగాహన చేసుకోవాలన్నారు. దశిత, గిరిజనులకు ప్రభుత్వం ఎస్ట్, ఎస్ట్ సబ్పొన్ నిధుల ద్వారా వారి జీవితాలలో వెలుగులు నింపడానికి చట్టం వచ్చిందనీ, ఈ చట్టం ద్వారా గ్రామాలలో మాలిక వసతులు ఏర్పరచుకోవడానికి అవకాశం

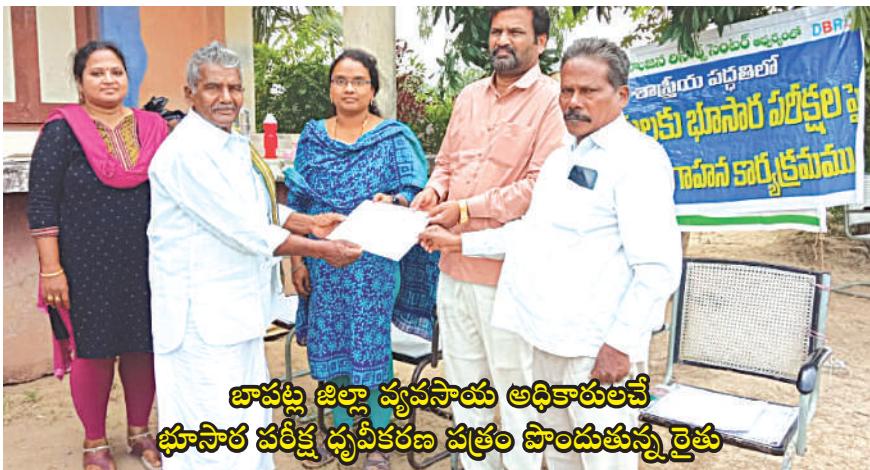
వివిధ మండలాల్లో నిర్వహించిన కార్యక్రమాల వివరాలు

క్రమ సంఖ్య	జిల్లా పేరు	మండలం / గ్రామం	పాల్గొన్న రైతులు
1.	విలూరు	పెదవేగి మరియు	73
2.	గుంటూరు	ప్రతీపాడు	60
3	పల్నాడు	రాజుపాలెం, నర్సరావుపేట, సత్తెనవల్లి	130
4	ప్రకాశం	దర్శి, ముండుమూరు, కొరిశపాడు	124
		మొత్తం	387

ఉండని తెలిపారు. ఎన్వెన్సెల్లిసి, ఎన్వెన్సెకేబిసి పథకాల ద్వారా అభివృద్ధికి అవకాశాలు ఉన్నాయని తెలిపారు. ఎస్టీ, ఎస్టీ సబ్స్టోన్ పై అవగాహన చేసుకుని రాబోయే రోజుల్లో సబ్స్టోన్ నిధులు సాధించుకోవడానికి గ్రామ స్థాయి నుంచి రాష్ట్ర స్థాయి వరకు అవగాహన కార్యక్రమాలు అవసరమని అన్నారు. డా. బాబుసాహేబ్ అంబేడ్కర్ రాజ్యాంగంలో పొందుపర్చబడిన సంక్షేపమం, అభివృద్ధి, రక్షణ చట్టాలపై ఎస్టీ, ఎస్టీ ప్రజలు అవగాహన కలిగి ఉండాలన్నారు.

ఎన్ఆర్తఃజీవెన్ ఈసి చిలక హరిత మాట్లాడుతూ ఎస్టీ, ఎస్టీ కొలు రైతులకు ప్రభుత్వం సిసిఆర్పి ద్వారా బ్యాంకు రుణాల నూ, సబ్సీడి విత్తనాలు, ఎరువులు, మినుము, పెనర, జనుము, పచ్చికొట్ట విత్తనాలను రైతు సేవకేంద్రాల ద్వారా ఇస్తున్నారని తెలిపారు. కొలు రైతులు భూ యజమానులతో సత్యంబంధాలు కలిగి ఉండి వారి ద్వారా పంట సాగుదారుల హక్కు పత్రాలు తీసుకొని రైతులు అత్యధిక దిగుబడులు సాధించేందుకు ప్రయత్నించాలని అన్నారు.

దిఖిలెన్ ఏరియా కో-ఆర్డినేర్ మేడే వెంకటరమణ మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం ఉద్యమానం పంటలు బత్తాయి, జామ నిరింజ, నిమ్మ తోటలకు 90% సబ్సీడెస్టీ, ఎస్టీ రైతులకు ఇస్తుందని, 10 శాతం లభిదారుని వాటాతో కలిపి రైతులు ఈ స్కూమని ఉపయోగించుకొని అభివృద్ధి చెందాలన్నారు. సేవే మార్గం.. సేవే ప్రాణం సంస్ అధ్యక్షుడు నందిగామ నాగేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా జాబు కార్డు ప్రతి ఒక్కరూ పొందాలన్నారు. పనులు లేని సమయంలో ప్రతి కుటుంబానికి సంవత్సరానికి వంద రోజులు పని ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ధంగా ఉండనీ, ఇప్పటి వరకు జాబ్

కార్డు లేని వారు అవి పొందాలని, జాబ్ కార్డు పొందని వారు దరఖాస్తు చేసుకొని తద్వారా గ్రామాభివృద్ధికి మరియు కుటుంబానికి ఆసరాగా ఉండాలన్నారు. ఈ సద్గులో వివిధ గ్రామాల నుండి రైతులు, కొలు రైతులు పాల్గొన్నారు.

దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ పనిచేస్తున్న ప్రకాశం, బాపట్లు, పల్నాదు, ఎస్టీఅర్, ఏలూరు జిల్లాల్లోని వివిధ మండలాల్లో అవగాహనా సమావేశాలను ఏర్పాటుచేయగా స్థానిక మండలాల్లోని అధికారులు, రైతులు, కొలు రైతులు పాల్గొనగా, దళిత బహుజన రిసోర్స్ సెంటర్ ప్రతినిధులు, గోసాల రుష్ణీ, యస్.జ్యోతి, బలే సురేష్, పి. రమాదేవి, మల్లెల చిన్నప్ప, నిర్మల, యం.వి. రఘు, కోటిరత్నం, సాంబయ్య, దార్ల కోటేశ్వరరావు, నాగమణి పాల్గొన్నారు. *

డిబిఆర్ఎసి ముఖ్య కార్యక్రమాలు @ 2024

మహిళలు

- క్షేత్రస్థాయి మహిళా నాయకుల రాష్ట్ర సదస్సును 200 మందితో నిర్వహించి గుర్తించిన 25 మంది మహిళా నాయకులను అవార్డులతో నత్కరించడం జరిగింది.
- మహిళా రక్షణ చట్టాలపై 6 జిల్లాల్లో నిర్వహించిన శిక్షణ శిబిరాల్లో 460 మంది పాల్గొన్నారు.
- ఆర్థిక ఆక్షరాస్యత, మహిళల రాజ్యాంగ హక్కులు, ప్రభుత్వ సంక్షేప అభివృద్ధి పథకాలు మొదలైన అంశాలపై విడతల వారీగా నిర్వహించిన గ్రామ/మండల స్థాయి సదస్సుల ద్వారా 1600 మందికి అవగాహన కల్పించాము.
- ప్రభుత్వ పథకాలను పొందడంలో దళిత గిరిజన మహిళలు 1 ఎదుర్కొంటున్న అవరోధాలను అధిగమించేందుకు 6 జిల్లాల్లో జిల్లా స్థాయి ప్రభుత్వ అధికారులతో నిర్వహించిన ముఖ్యముఖీ సదస్సులో 600 మంది పాల్గొన్నారు.

రైతులు

- పంట సాగుదారుల చట్టాలపై 20 మండలాల్లోని 100 గ్రామాల్లో విస్తుతంగా నిర్వహించిన ప్రచారం ద్వారా సుమారు 3 వేల మంది రైతులు/కోలు రైతులకు అవగాహన కల్పించి 342 మందిచేత కార్దుల కొరకు దరఖాస్తులు చేయించడం జరిగింది.
- టూర్టెట్ గ్రామాల్లో కృషి విజ్ఞాన కేంద్రాల సహకారంతో 780 మందికి సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులపై అవగాహన కల్పించడం జరిగింది.
- 4 జిల్లాల్లోని 200 మంది చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఆదర్శ వ్యవసాయ క్షేత్రాలు మరియు కృషి విజ్ఞాన కేంద్రాలకు తీసుకువెళ్లి నూతన వంగదాలు, వ్యవసాయ పద్ధతులు మరియు తీసుకొనవలసిన జాగ్రత్తలపై అవగాహన కల్పించడం జరిగింది.

బడ్డెట్

- దళిత, గిరిజనుల సంక్షేపం, అభివృద్ధి కొరకు పనిచేస్తున్న వివిధ సంఘాలు/సంస్థలు, ప్రజాప్రతినిధులు మరియు 250 మంది కార్యక్రమాలతో చర్చించి రాష్ట్ర బడ్డెట్లో దళిత, గిరిజనులకు అవసరమైన కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను తయారు చేయడమైనది.
- బడ్డెట్కు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను రాష్ట్ర క్యాబినెట్ లోని 5 గురు మంత్రులకు, 45 మంది శాసన సభ్యులను ప్రత్యక్షంగా అందజేయడమైనది.

వేస్ట్ పిక్రద్రులు

- వేస్ట్ పిక్రద్రులు వండ్ల వ్యాపారుల బారి సుండి రక్షించి వారిని

బలోపేతం చేసేందుకు ఏర్పాటు చేసిన కోఆపరేటివ్ సొప్రెటి ఆధ్యర్యంలో వారు సేకరించిన వేస్టుకు మెరుగైన ధర ఇచ్చేందుకు మెటీరియల్ రికవరీ ఫెసిలిటీ సెంటర్ (M.R.F.) ను ఏర్పాటు చేసి 400 మంది వేస్టు పిక్రద్రు సుండి వేస్టును కొనడం జరుగుతున్నది.

- వేస్ట్ పిక్రద్రుకు ఆరోగ్యం, పరిపుట్టత, బాల్య వివాహాలు, విద్యా చైతన్యం తదితర అంశాలపై ప్రాంతాల వారీగా సమావేశాలు నిర్వహించి 2 వేల కుటుంబాలకు అవగాహన కల్పించడమైనది.
- వేస్ట్ పిక్రద్రు జీవనోపాధులను మెరుగుపర్చేందుకు మరియు వారికి ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి కల్పించేందుకు 250 మందికి 3 చక్కల రిక్ష బండ్లు మరియు 4 చక్కల తోపుడు బండ్లను ఉచితంగా అందజేయడమైనది.

బాలులు

- ఊరికి దూరంగా మారుమాల ప్రాంతాల్లో గుడారాలు వేనుకుని జీవిస్తున్న కుటుంబాలకు చెందిన బాల, బాలికలకు విద్యాబుధ్యలు నేర్చించేందుకు 6 జిల్లాల్లో 54 బాలల విజ్ఞాన కేంద్రాల ద్వారా 1044 మందికి తోడ్పాటును అందిస్తున్నాము.
- రాజ్యాంగ విలువలను బాల్యం సుందే పెంపొందించేందుకు రాజ్యాంగ దినోత్సవం సందర్భంగా 82 పారశాలల్లో వ్యాసరచన, వక్తవ్య పోటీలు నిర్వహించి వారికి బహుమతులు అందజేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా రాజ్యాంగ ప్రవేశికలోని పదాలతో కూడిన పొత్తులు ఎగ్గిప౒ఫ్స్ ను 21 పారశాలల్లో ఏర్పాటు చేయగా ఈ కార్యక్రమంలో 5000 మంది పాల్గొన్నారు.
- జాతీయ స్థాయిలో ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్వహించిన స్వచ్ఛతా హీనేవా కార్యక్రమంలో డిబిఆర్ఎసి భాగస్వామ్యం ద్వారా పాల్గొన్న 5000 మందికి అవగాహన కల్పించారు.

యువత

- యువతీ, యువకులకు విద్య, ఉద్యోగ, ఉపాధి మరియు నైపుణ్యాభివృద్ధి తదితర అంశాలపై అవగాహన కల్పించేందుకు 6 జిల్లాల్లో నిర్వహించిన సదస్సులలో 370 మంది పాల్గొన్నారు.
- రాష్ట్రం లోని వివిధ నైపుణ్యాభివృద్ధి సంస్థల సహకారంతో 482 మందికి శిక్షణ ఇప్పించేందుకు తోడ్పాటు అందజేయడమైనది. *

ఆధార్ కార్డులు
పాందిన వేస్తే పిక్కల్లు
464

వేస్తే పిక్కల్లకు పంపిణి చేసిన
బల్లబండ్లు **250**

ప్రధానమంత్రి జన
ఆర్గ్యు పథకానికి నమోదు
చేసుకున్నవారు **1023**

ప్రధానమంత్రి జీవనజీవితి
బీమా యోజన పద్ధతికంలో
(PMJJBY) నమోదు
అయినవారు **142**

సైపుణ్య శిక్షణ పాందిన
నిరుద్యోగ యువతీ,
యువకులు **482**

కెలు రైతు కార్డులు (సిసిఆర్సి)
పాందిన కెలు రైతులు
368

ఇశ్యు మరియు
ఇళ్ళ స్థలాలు పాందిన
మహిళలు **397**

1-800-833-9020

- నమోదైన కేసుల సంఖ్య: **611**
- పరిష్కారం అయినవి: **204**
- బాధితులకు అందిన వేతనం,
నష్టపరిశరం: రూ. **21,60,069**

చేపలు పట్టుకునేందుకు
లైసెన్సులు పాందిన
మత్తుకారులు **78**

కె.వి.కె. డ్యూటా విత్తనాలు,
యంత్రాలు, పరిచీ కొష్టాలు, నారు,
పంచ మొక్కలు పాందిన రైతులు
260

సూట్ల అట్టిప్పన్లు
పాందిన బాల, బాలికలు
374

ఈ-త్రమ్ కార్డులు
పాందినవారు **1678**

ప్రధానమంత్రి సురక్ష
జీమా పద్ధతికి నమోదు
చేసుకున్నవారు **159**

పాన్ కార్డులు
పాందినవారు
170

పోస్టోఫీస్ లో సేవింగ్స్
బ్యాంక్ పాదుపు భాతాలు
ప్రైవెంజించినవారు **120**

ప్రధానమంత్రి జన్ధన్ యోజన
ద్వారా బ్యాంకు భాతా
భాతా ప్రోరంభించినవారు
140

అయుష్మాన్ భార్త
ప్రైవెంజించినవారు
299

ప్రభుత్వ పద్ధతాల ద్వారా
లుఱ్చి పాందిన మహిళలు
1578

ప్యాపాయాబ్బివ్వి
పద్ధతాల ద్వారా
లుఱ్చి పాందిన రైతులు
2033

Photo by Gurumurthy Reddy on Unsplash

బావట్ల జిల్లా కొలువ్వారు మండలంలో వేమూరు శాసనసభలు శ్రీ నక్కా అనందబాబు గాలి చేతుల మీదుగా నగదు మంజారు పత్రాలు అందుకుంటున్న వరద బాధితులు

చక్కిత బహుజన లిసెస్ట్, సంస్కరి

నెట్‌జెన్ ఇంటర్వెన్షన్ల స్కూల్ వెనుక ప్రక్క హోస్పిట్ మినిస్ట్రీస్ దగ్గర, గోరంటల్, అమరావతి రోడ్,
గుంటూరు-522 034. ఫోన్: 0863-2254271 | ఇ-మెయిల్: apdbrc@gmail.com